

Marija Jurgelionienė žuvo automobilio nelaimėje

VAŽIAVO Į DETROITĄ. TRYS JOS DRAUGĖS SUŽEISTOS

Kunas parvežtas į Chicagą

CHICAGO, kovo 27. — Marija Jurgelionienė, Staselė Bernotaitė, Adėlė Nausiedienė ir Leonora Nemčauskaitė šeštadienį važiuojo į Detroitą, pakviestos detroitiečių dalyvauti Naujienų pagerbimo bankiete, kurs turėjo įvykti sekmadienį.

Iš Chicagos išvažiavo apie 7 valandą ryto Bernotaitės valdoma mašina. Bernotaitė yra automobilį pardavinėjusi.

Tuo po 12 valandos dieną įvyko nelaimė, privažiuojant Kalamazoo, Mich. Automobilį sudavė pravažiuojančio traukinio garvežys.

Mašina beveik į šipulius sudraskyta. Marija Jurgelionienė, kuri sėdėjo užpakaly iš dešinės pusės, tapo vietoje užmušta. Adėlė Nausiedienė, sėdėjusi priešaky iš dešinės pusės, sunkiai sužeista. Šlaunė dviejose vietose įlaužta. Kitos dvi, buvę Nemčauskaitė ir Bernotaitė, sėdėjusios iš kairės pusės, sužeistos lengviau.

Sužeistosios buvo nugabentos į ligoninę Kalamazoo. Marijos Jurgelionienės kūną buvo nuvežę į laidojimo įstaigą Kalamazoo, o vakar (sekmadienį) iš ryto kunas parvežtas Chicagą.

Naujienos tuo po 1 valandos gavo Kalamazoo šerifo telegramą:

"Marie Jurgelionis užmušta nelaimėje ties Kalamazoo. Adėlė Nausiedas, Stasele Bernotaitis ir Leonora Nimhosk sunkiai sužeistos. Jos važiuojo Hudson sedanu iš Titus Auto Sales, 4424 West Diversey, Chicago. Praneškite šeimoms ir automobilio savininkui. Patarkite ką daryti su kunu. — Chas. W. Struble, šerifas."

Pašaukus tolimo susisiektimo telefonu šerifo ofisą patirta kai kurios nelaimės smulkmenos, ir Naujienų redakcija, umai susirinkusi, pasiuntė du savo atstovus — A. Rypkevičių ir A. Zymontą — į Kalamazoo pasirūpinti pargabenimu M. Jurgelionienės kūno ir pasiteirauti, kokią pagalbą galima suteikti velionės draugėms.

Kartu išvažiavo laidotuvių direktorius Liulevičius. Jisai ir parvežė kūną.

Kitą telegramą atsiuntė Naujienoms Kalamazoo dakta. ras. Ji skamba taip:

"Kalamazoo, Michigan
"Naujienų Redaktoriui
"Važiavusias į Detroitą moteriškos ryšium su Naujienų parengimu užgavo traukinys

Chicagai ir apilinknei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugiausia apsiniauškė; šalčiau; vidutinio stiprumo ir apstypriai šiaurės vėjai; saulė teka 5:43 v. r., leidžiasi 6:08 v. v.

prie Kalamazoo, Michigan. Marija užmušta, kitos trys sužeistos nepavojingai. Meldžiu pranešti šeimynoms.

"William J. Kirk, M.D., Kalamazoo, Michigan."

Naujienos davė žinią apie nelaimę velionės sunui Vladui, kurs tą pačią dieną su žmona atvyko iš Indianapoliso. Taip pat pranešė telegramomis arba telefonu artimiems velionės draugams.

Vakar popiet atvyko traukiniu iš New Yorko "Tėvynės" redaktorius Kleofas Jurgelionis.

Marija Jurgelionienė-Bernotaitė buvo nuo pavasario 1936 metų Naujienų administratorė. Ji pradėjo dirbti Naujienose 1922 metų lapkričio 27 d. kaip ofiso darbininkė. Vėliau buvo išrinkta į bendrovės direktiją.

Velionė gimė šiauliuose rugsėjo 26 d. 1887 m.

Prieš kokius šešis mėnesius mirė jos motina Maskvoje. Ten dar tebegyvena velionės sesuo. Brolis gyvena Rigoje. Jungt. Valstijose paliko sūnų Vladą, kurs dirba prie angliško žurnalo Indianapolis.

A.D.F. ir fabrikantai reikalauja pakeisti Darbo Santykių Aktą

WASHINGTON, D. C., kovo 26. — William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, išsiuntinėjo visoms priklausančioms Federacijai unijoms laiška, prašydamas paremti Federacijos viršininkų reikalavimus pakeisti Nacionali Darbo Santykių Aktą. Federacijos viršininkai nori pakeisti Darbo Santykių Aktą taip, kad jis duotų daugiau privilegijų dirbtuvėse amatinėms unijoms, palyginus su industrinėmis, kai balsuojama klausimas, kokią unijos formą nori darbininkai priimti.

Greta šitų Amerikos Darbo Federacijos pastangų pakeisti Darbo Santykių Aktą reikalauja jo pakeitimo ir Amerikos Fabrikantų Sąjunga. Fabrikantai sakosi norį pakeisti Aktą taip, kad jis duotų jiems lygybę su darbininkais. Esmė je tas noras yra gauti įstatymo pripažinimą kompanijų unijoms, ir skebams, apskunkinti darbininkams organizavimąsi ir atiduoti unijas teisų jurisdikcijai.

Industriinių Unijų Kongresas smarkiai kovoja bet kokį pakeitimą Darbo Santykių Akto šiuo metu.

Hitleris žada Lietuvai protekciją

BERLYNAS, Vokietija, kovo 26. — Pereitą šeštadienį Lietuvos ir Hitlerio vyriausybės įteikė viena kitai notas. Tarp ko kita Vokietijos nota pradžiai protekciją lietuviams Klaipėdoje.

MARIJA JURGELIONIENĖ

(IX.26.1887 — II.25.1939)

Mussolinis išdėstė Italijos reikalavimus

ROMA, Italija, kovo 26. — Kalbėdamas sekmadienį Mussolini apibūdino Italijos užsienio politiką: 1 — Italija pasilieka Berlyno-Romos ašį; 2 — Italija turi kolonijų problemas su Francuzija Tunisijoje, Džibuti ir Suez Kanale, apie ką ji informavo Francuziją nota gruodžio 17 d.; 3 — Ji skaito, kad jos interesai dominuoja Viduržemio Adriatiko jurose, nors pripažįsta ir slavų interesus ten; 4 — Pripažindama, kad spēka dominuoja tarptautiniuose santykiuose, Italija turi ginkluotis, net jeigu reikėtų visą šalį karui reikalingam mobilizuoti.

Pradės taksuoti federalių samdinių pajamas

DENVER, Colo., kovo 26. — Colorado valstijos išdininkas, Charles M. Armstrong, painformavo veikiančias valstijoje devynias federalios valdžios agentijas, kad Colorado valstija ateity taksuos tų agentijų viršininkų ir kitokių samdinių pajamas. Tarpe kitų federalios valdžios samdinių bus taksuojami ir tie, kurie dirba WPA ir CCC įstaigoms.

OKLAHOMA CITY, Okla., kovo 26. — Aštuoni asmenys — jų tarpe keturios moterys — žuvo, kai Douglas konstrukcijos lėktuvas, vos paklęs iš šio miesto aerodromo, nukrito žemėn. Keturi asmenys sužeisti. Trys nukentėjusiu buvo chiegiečiai.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● DETROIT, Mich., kovo 26. — General Motors viršininkai paskelbė, kad jie nesidėrės su automobilų darbininkų unija tose įmonėse, kuriose veiks Homer Martino ir C.I.O. šalininkų frakcijos, kitaip sakant, kur darbininkai ves savitarpę kovą.

● BERLYNAS, Vokietija, kovo 26. — Vokietija pasirašė prekybos sutartį su Holandija. Laukiama, kad artimoje ateity prekybos sutartis Vokietija pasirašys su Lietuva, Persija ir Afganistanu.

● BUDAPEST, Vengrija, kovo 26. — Vengrų-slovakų kautynės paliovė pereitą šeštadienį. Abi šalys sutiko derybomis išrišti ginčą.

● BERNE, Šveicarija, kovo 26. — Šveicarijos valdžia sustiprino sargybą prie Vokietijos rubežiaus. Minos dedamos strateginėse vietose, kaip patiltėse, tuneliuose, kalnų parėjimuose.

● MASKVA, Sovietų Rusija, kovo 26. — Sovietų Rusijos cenzos pirmi apskaičiavimai rodo, kad šalis turi 170,126,000 gyventojų.

Mundelein grįžta į Jungt. Valstijas

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 26. — Chicagos kardinolas Mundelein laivu Normandie išplaukė pereitą šeštadienį į Jungt. Valstijas.

Britanijos ministerių kabinete pasireiškęs skilimas

LONDONAS, Anglija, kovo 26. — Pranešama, Britanijos ministerių kabinete pasireiškęs skilimas. Francuzijos dešiniųjų vadas ir buvęs premjeras, Pierre Laval, painformavęs premjerą Chamberlainą, kad Italija sutinkanti pasirašyti britų-italų-francuzų sutartį, kuri apimtų Viduržemio jūros interesus, jeigu Britanija ir Francuzija neieškos susitarimo su Rusija.

Du įtakingi kabineto nariai — izdo ministeris Sir John Simon ir vidaus reikalų ministeris Sir Samuel Hoare — vadovauja susitarimo su Mussolini šalininkams. Kita ministerių grupė, su užsienių reikalų ministeriu Halifaxu priešaky, nori tartis su rusais. Halifaxo grupė bijanti, kad Mussolinio noras taikytis esąs jo ir Hitlerio manievras izoliuoti Francuziją ir Angliją nuo Rusijos, Lenkijos ir kitų mažesnių valstybių ir vėl jas terorizuoti. Klausimas, kokią poziciją užimti, britų kabinete esąs opus.

Į 5 metus pavogė \$2,800,000

LOS ANGELES, Cal., kovo 26. — Ralph Graham, 40 metų, prisipažino, kad per penkis metus jis pavogė turto iš filmų žvaigždžių ir kitų turčių namų vertės \$2,800,000. Nukentėjusiu dėl Grahamo vogimo turčių tarpe buvo George A. Hormel, iš kurio namų Graham pavogė bondsų vertės \$1,800,000.

LENKAI KONCENTRUOJA KARIUMENĘ DANZIGO ZONOJE

MOBILIZUOJA KAI KURIAS REZERVŲ DALIS

LAISVAS DANZIGO MIEŠTAS, kovo 26. — Vokiečių pranešimais, Lenkija sukoncentravo uoste Gdynia 10,000 karių. Gdynia yra arti Danzigo miesto. Lenkai atsiuntė tą kariuomenę čia mažomis dalimis.

Kiti pranešimai sako, kad daug ir vokiečių kariuomenės

sukoncentruota rytų Prusijoje, prie Danzigo koridoriaus, vėliau pusėje.

Lenkijos vyriausybė pašaukė tarnybon trijų klasių kariuomenės rezervus. Maršalas Smigly-Ridz, sakoma, planuoja griežtą valdžios perorganizavimą, kad ji tiksliau tarnautų krašto apsaugos interesams.

LIETUVOS VALDŽIA NORI, KAD SUTARTIS BUTŲ SUPRASTA TAIP:

KAUNAS, kovo 24. — Lietuvos-Vokietijos sutartį vertinkite taip:

Sutartis yra teigiamas veiksnys Lietuvos—Rytų Europos taikai. Atsisakymas sutartyje nuo jėgos vartojimo parėmė Lietuvos taikos politiką. Sutarties nepuolimo nuostatai atitinka Lietuvos neutralumo politiką. Sutartis apsaugoja Lietuvos interesus Klaipėdos uoste ir tuo sušvelnina tą sukrėtimą, kurį Lietuva galėtų pajusti netekus ekonominio ryšio pajūriu.

Sutarties nuostatai nepažeidžia Lietuvos užsienio prekybos laisvės ir trečiųjų valstybių interesų. Klaipėdoje buvo ka Lietuvos neutralumo politikos suimtieji paleidžiami.

PALEIDO LIETUVIUS AREŠTUOTUS KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA, Vokietija, kovo 26. — Vokietijos policija pereitą šeštadienį paleido iš kaitis į Lietuvą, leidžiama išsilejimo daugelį lietuvių, kurie buvo areštuoti kai Vokietija okupavo Klaipėdos kraštą. Paleistųjų tarpe yra ir generolas Daukantas, buvęs Lietuvos ministeris ir Lietuvos laivyno organizuotojas.

Klaipėdos vyriausybė padeda lietuviams išsikraustyti į Lietuvą. Tiems lietuvių, kurie nori parduoti savo turtą ir keltis į Lietuvą, leidžiama išsivežti tik \$540.

Nacių stambieji vadai visi išvažiavo iš Klaipėdos. Suvažiavusios laike okupacijos minios suvalgė nemažai maisto ir šiandie Klaipėdoje jaučiamas trukumas valgomų reikmenų. Maistas esąs siunčiamas į Klaipėdą iš rytų Prusijos.

FRANCO PRADĖJO OFENSIVĄ PRIEŠ LOJALISTUS

HENDAYE, Francuzija, kovo 26. — Madrido apgynimo taryba sekmadienio vakare paskelbė, kad derybos su Ispanijos nacionalistais (sukilėliais) dėl pasidavimo nutruko, kai generolas Franco pradėjo naują ofensivą prieš lojalistus.

BURGOS, Ispanija, kovo 26. — Ispanijos nacionalistai sekmadienį pradėjo naują ofensivą prieš respublikos gynėjus Cordoba sektore, pietų Ispanijoje.

Sukilėlių radijo stotis išspėjo visus respublikos miestus išskelti baltas vėliavas, jei gyventojai nenori, kad nacionalistai tuos miestus nuteriotų.

Kiti nacionalistų pranešimai sako, kad jie padarę žymaus progreso ofensyve.

Hitleris prižada pagalbą Italijai

BERLYNAS, Vokietija, kovo 26. — Šį sekmadienį sukan ka 20 metų, kai Mussolini suorganizavo pirmuosius fašistų būrius ir vėliau jų pagalba įvedė diktatūrą Italijoje.

Ryšium su šitomis sukaktuvėmis Hitleris pasiuntė pereitą šeštadienį Mussoliniui sveikinimą, kuriame prižada pilną paramą "teisingoms italų aspiracijoms". Italų troškimai einamuoju momentu yra gauti koncesijų iš francuzų.

Laukta, kad sekmadienį Mussolini pasakys svarbią kalbą, kurioj jis pareikš koki italų reikalavimai yra.

PASIŪSKIT GIMINEMS

Lietuvon
PINIGINĘ DOVANĄ
Velykoms

Siunčiame Paštu ir Telegrama už prelinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitą ir pinigų pasiuntimo ratas.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kritika ir Polemika

AR NĖRA VERGIJOS TĖN, KUR ŽMONĖS TIKI Į DIEVĄ?

Chicago Marijonų dienraš-
tis "Draugas" savo laidoje ko-
vo 14 d. 1939 m. cituoja kokio
ten "Garso" rašytojo St. Bug-
naičio straipsnį, kurį perspaus-
dinęs be jokių komentarų pil-
nai sutinka, kas ten parašyta.
Tarp kito ko tas rašytojas sa-
ko: "Žinoma, vergija nėra ga-
lima ten, kur žmonės tiki į
Dievą ir užlaiko Jo prisaky-
mus. Kur žmonės nutolsta nuo
tikėjimo, nebesilaiko Dievo įsa-
kymų, ten vergija visai lengvai
įvedama ir palaikoma."

Na, kad ir trumpai pažiūrė-
kime ar taip iš tikrųjų yra,
kaip tas rašytojas sako. Jis ten
nurodo kaip pavyzdį Rusiją.
Kad, girdi, ten įvyko vergija
dėl to, kad rusai pametė tikė-
jimą, atsisakė garbinti Dievą.
Kad tas pat būtų įvykę ir Is-
panijoje, jei, girdi, ispanai ne-
būtų sukrutę savo laisvę ginti
ir t. t.

Pirmiausia reikia žinoti, kad
vergija labai plačiai viešpatavo

viduramžiuose ir tęsėsi iki pat
vidurio 19-to šimtmečio, kaip
tik tuose šalyse, kuriose Romos
katalikų tikyba buvo viešpatau-
janti visoje valstybėje. Prie to-
kių šalių galima priskaityti Is-
paniją, Prancūziją, Italiją, Vo-
kietiją, Lenkiją ir galybę ma-
žesnių valstybių, kurios tikė-
jo į Dievą. O betgi tose šalyse
vergija baisiausia ir žiauriau-
sia rūsies buvo palaikoma ne
tik svietišku žemvaldžiu, o ir
Romos katalikų bažnyčios ku-
nigiu, kanauninku, vienuolynų
ir vyskupų, valdančių didelius
žemės plotus.

Juk tik dėl to ir kilo Pran-
cūzijos revoliucija, kad šventa
Romos katalikų bažnyčia ėjo
ranka į ranką su svietiškais
žemvaldžiais ir baisiausiai iš-
naudojo paprastą liaudį, krau-
dėdami vis daugiau darbo ant jų
pečių, o atimdami iš jų vis dau-
giau uždirbtų žemės vaisių.

Juk dėl to įvyko ir reforma-
cija Vokietijoje 1517 metais,

nes Romos katalikų bažnyčios
kunigai buvo nepasotinami že-
miškais turtais ir vis siekė tur-
tų kuodaugiau. Buvo prieje
net prie to, kad popiežius at-
laides pardavinėjo už pinigus.
Kas daugiau mokėjo, tam di-
desnius atlaides suteikė. Arba
tiesiog galėjo už pinigus išsi-
pirti dangaus karalystę di-
džiausi žmogžudžiai, paleistu-
viai, niekadėjai ir t. t. bile tik
daugiau pinigų sumokėjo.

Juk lietuviams yra nepa-
slaptis, kad Romos katalikų
bažnyčios popiežiai laimino ir
didelius atlaides suteikė vi-
siems Europos šarlatanams,
vagims, žmogžudžiams ir žmo-
nių skriaudėjams, jei tik jie
pasidavė eiti ir kariauti prieš
ramius lietuvius, kad juos pa-
vergus ir padarius juos Romos
popiežiaus palaimintų kryžio-
kų vergais.

Lenkijoje visi žemvaldžiai
ponai buvo irgi geri katalikai
ir ištikimi Romos katalikų ba-
žnyčios vaikai. O ką jie darė su
savo darbininkais baudžiaunin-
kais? Jie juos baisiausiai iš-
naudojo, plakė kiek norėjo ir
kada jiems pyktis užėjo, o
šventos Romos katalikų bažny-
čios kunigai už tai jų nestab-
dė, nedraudė, o leido toliau pa-
dėčiai tęstis toliau. Vėliau, ka-
da Lietuva susijungė su Len-
kija, tai visą tą baisiausią ver-
giją ir baudžiavą atnešė į Lie-
tuvą. O juk visi žinome, kad
Lietuvos visi dvarponiai buvo
baisiai karšti ir geri Romos
bažnyčios vaikai. O ką jie darė
su lietuviams baudžiauninkais,
tai juk dar nėra taip toliu pra-
eitis. Juk dar tik 1861 me-
tais tebuvo panaikinta baudžia-
va Rusijoje, Lietuvoje ir Len-
kijoje. Apie tą baisią Lietuvos
žmonių slogutį — dar yra daug
žmonių gyvų, kurių tėvai turė-
jo eiti tą baudžiavą, tą vergi-
ją kęsti nuo lopšio iki grabo
lentos.

Todėl saukti ir tvirtinti, kad
tik ten baudžiava arba vergija
tegaliai atsirasti arba būti įves-
ta, kur žmonės nustoja tikėti į
Dievą, yra didžiausias absur-
das, nesąmonė.

Apie paleistuvystę

Toliau tas rašytojas sako,
kad, girdi, rusų valdžia leidžia
be jokio trukdymo laikyti
miestuose viešas paleistuvystės
įstaigas. Ir, girdi, tas pat būtų
įvykę ir Ispanijoje, jei, girdi,
ispanai nebūtų sukrutę savo
laisvę ginti.

Čia tas moralistas visai nu-
kalbėjo nei ši, nei tą. Kad Ru-
sijoje yra viešų paleistuvystės
įstaigų, tai, suprantama, to nie-
kas neginėys. Tačiau ar tas ra-
šytojas gali įrodyti, kad tokio-
se katalikiškose šalyse, kaip
antai Italija, Ispanija ir Len-
kija nėra viešų paleistuvystės
įstaigų? Kaip viešų, taip ir
slaptų paleistuvystės įstaigų bu-
vo ir yra pilna Italijoje, Lenki-
joje, Ispanijoje ir kitose romi-
škos tikybos kontroliuojamose
šalyse. Juk tose šalyse romiški
kunigai turėdami labai didelę
įtaką galėjo jau seniai panai-
kinti tas viešas ir slaptas pa-
leistuvystės įstaigas. Tai kodėl
jie iki šiol to nepadarė?

Jei mes patyrinėsimė tą pa-
leistuvystės klausimą tose šaly-
se, kurios yra taip vadinamos
nekatalikiškos, kaip va Danija,
Norvegija, Švedija ir kitas, tai
atrasime, kad tose šalyse daug
mažiau tos viešos paleistuvys-
tės rasime, negu tose išgarbin-
tose katalikiškose šalyse. Kodėl
taip yra, tai aš palieku surasti
tam priežastį pačiam "Drau-
gui" ir jo didelės išminties ra-
šytojams.

Apie Ispanijos liberalus

Toliau tas filosofas užkliuvo
ir už Ispanijos liberalų. Jis
jiems primeta visokias padary-
tas haizenybes. Girdi, kaip tik
liberalai paėmė valdžią į savo

rankas, tuojau pradėjo deginti
bažnyčias, žudyti kunigus ir t. t.
Aišku, kad liberalai paėmę
valdžią į savo rankas visai ne-
norėjo nei bažnyčių deginti, nei
kunigų žudyti. Tiesa, kai ku-
rie iš liberalų būdami tikri de-
mokratai per daug pasitikėjo
savo mažesniais vadais, kurie
nemokėjo sudrausti kai kurių
išsiokkelių, kaip komunistus ir
anarchistus, kurie ir sudegino
vieną kitą bažnyčią bei nukovė
vieną kitą kunigą.

Beį pažiūrėkime, ką padarė
generolas Franco, kuris ėjo
mirusiojo popiežiaus palaimin-
tas pradėti karą prieš teisėtą
valdžią. Jis susidėjęs su Ispa-
nijos žemvaldžiais, kunigais ir
vyskupais išžudė tukstančius
nekaltų žmonių, senelių ir vai-
kų, sugriovė šimtus bažnyčių
ir miestų ir padarė tiesiogius
pustynę iš tų vietų, kur tik jis per-
ėjo. Tai tie visi darbai yra ge-
ri ir garbingi, nes, mat, popie-
žiaus palaiminti?

Todėl mes matome, kad ne
visur yra laisvė, lygybė ir bro-
lybė ten, kur šventa romiška
bažnyčia kontroliuoja valsty-
bes, — reiškia, žmonės tiki į
Dievą. O ten, kur romiška baž-
nyčia nekontroliuoja valstybės
gyvenimo, tai ten jau butinai
turi būti vergija. Kaip tik prie-
šingai buvo ir yra: visur ten,
kur romiška bažnyčia turi pil-
ną galią, ten visos kitos tiky-
bos turi kuo mažiausiai lais-
vės ir lygybės. O ten, kur yra
liberališka valdžia, tai visos ti-
kybos turi lygias teises gyvuoti,
lygi laisvė dėl visų gyven-

tojų, nežiūrint, ar jie išpažin-
tų romišką tikybą, ar būtų
protestantai ar visai nepriklau-
syty jokiai tikybai. Ir tokiose
šalyse buvo senovėje ir yra da-
bar daug daugiau laisvės ir ly-
gybės, negu katalikiškose šaly-
se. — Senas Katalikas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių aptemimo, nervuot-
mo, skaudamą akių karščių, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
rengia teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodancia mažiausias
klaidas. Specialė atyda atkreipiamas
į mokyklos vaikus. Kreivios akys
atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioje tik pagal susitarimą.
Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

LIETUVIS
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 6727

Dykai koplyčios visose
Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais
1 val. vakaro N. W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Pranešimas
P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1276

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 6107.

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9-10 A. M.
Nedėlioje pagal sutartį.

Dr. Emelia J. Giryotas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
8 South Michigan Avenue.
Tel. Franklin 8484
Valandos: Kasdien nuo 1-4 v. p. p.
Rezidencija 1436 So. 48th Ct., Cicero
Valandos: 7 iki 9 vakaro.
Antradienį ir Penktadienį
Tel. CICERO 3453 W.

Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263
OFISO VAL.: 9-12; 1-5; 7-9
Ketv. 9-12
Dr. A. W. Jacobs
DENTISTAS
10758 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioje pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki
4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-
eniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai
DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted St.
Tel. Went 1612 — Res. Yards 3955
Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser.
ir nedėlioje pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6336
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moteryų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUCIAI
Telefonas Fairfax 4024.
Dr. J. M. Finnegan
DENTISTAS
VALANDOS: 9-12, 6-9. Treči-
adienį 9-12.
1344 East 63rd St.
CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gera lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jausias metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
O F I S A S
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki
4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

Jos. C. Urkov, M. D.
VEIDO CHIRURGAS
Praktikuoją plastinę chirurgiją ir
odos iškraipymų gydymą.
59 E. MADISON ST., Chicago, Ill.
Suite 2008 Mollers Bldg.
Telefonas STATE 7792

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir sekmadieniais—
pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001.
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

Telefonas CICERO 3548.
BENNY NAURICH
ATTORNEY AT LAW
Valandos: 6:00-8:30 P. M.
ir susitarus.
1339 So. 48th Court
CICERO, ILL.

Remkite Tuos Biznierių, ku-
rie Garsinasi "NAUJIENOSE"

**LIETUVOS NEPRI-
KLAUSOMYBĖS**
20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAI

Taupyk- saugioje įstaigoje

MOKAME
4%

• Užtikrink savo indė-
liams tikrą apsaugą
ir pelną.
• Čia VISU INDELIAM
APDRAUSTI IKI—
\$5,000.00

TAUPYK IR SKOLINKIS
LITHUANIAN BUILDING,
LOAN & SAVINGS ASS'N.
(NAUJIENŲ SPULKA)
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

PAGERBIMAS SENŲ VEIKĖJŲ PITTSBURGHE

Štai lygiai 12 v. 30 min. kovo mėn. 12 d. paskutinį kartą per "Lietuvių radio" pusvalandį, kurį vedė visiems gerai žinomas veikėjas Povilas Dargis, suskambėjo žodžiai: "Pagerbime savo atsilankymu, dalyvavimu šiandien vakare bankiete savo senus veikėjus."

Ir iš tikrųjų šių žodžių veikloji Pittsburgho lietuviška visuomenė nepraleido. Man atvykus į "Lietuvių Mokslo Draugijos" svetainę, svetainė buvo pilnutėlė žmonių.

Bankieto eiga

Kadangi bankietas prasidėjo su vakariene, tai reikia pasakyti, kad mūsų sėdėtės, jaunos lietuvaitės, kurios tvarkė tą vakarą stalus, buvo gabios tos sėdėtės žinovės, nes stalai buvo sutvarkyti puikiai ir apdėti skaniais ir gerai prirengtais valgiais, kuriuos, matyti, gamino taip pat gabios šeimininkės.

Senų veikėjų perstatymas ir jų kalbos

Kadangi ši bankietą rengė "Pittsburgho Lietuvių veikėjų Ratelis" pagerbimui savo senų veikėjų, tai baigiantis vakarienei, šio bankieto vedėjas P. Dargis pasakė trumpą įžanginę kalbą, pastebėdamas, kad nors yra truputį plikais ir senstėjus, bet matydamas čia senesnius veikėjus, paršo jų papasakoti iš praeities ir tuo baigdamas kalbą perstatė daug nuveikusį ir dar šiandien tebeveikiantį su pilna energija tiek draugijose, tiek spaudoje S. Bakaną!

S. Bakanas savo ruoštu apibrėžė truputį apie praeitį... Ir štai man tenka garbė pasakyti, kad S. Bakanas ne tik yra gabus veikėjas tarpe senų veikėjų, bet taip pat didelis jaunimo draugas. Na, užtai ir jaunuoliai-ės, aš tikiu, supras šio veikėjo nuopelnus, užpelnytus mūsų naudai ir tautos gerovei, ir už tai atsilygins savo dėkingumu.

Po S. Bakano kalbos buvo perstatyta J. Mažukna, SLA vice-prezidentas.

Šis kaip didžiausias lietuvių draugijos SLA veikėjas pasakė gana ilgą ir gražią kalbą apie praeitį ir veikėjus minėtos draugijos, be to, prisiminė ir tuos veikėjus, kurie tiek daug dirbė mūsų visuomenės, šiandien išsilojusios žemės paviršiu. Kalbėdamas apie draugijas, plačiai apibūdino (North Sides) "Lietuvių sunų" draugiją ir jos seną veikėją J. Butkų.

Po to J. Mažukna perstatė atgal S. Bakaną, kad šis supažindintų visuomenę su kitais veikėjais. Todėl S. Bakanas tuoju perstatė J. Virbicką, gyv. Soho dalyje. J. Virbickas yra tikrai vertas visų pagarbos, nes jis dirbo daugybėje organizacijų — tiek politikoje, tiek meno, tiek kitose srityse. Šis veikėjas labai pageidavo savo kalboje, kad bent kartą senieji Pittsburgho veikėjai užmirštų visus nesusipratimus ir kaip šiandien, kad susirinkę visi veikty iš vieno tautos ir lietuviškos visuomenės naudai.

Šiam kalbėtojų baigus kalbėti, buvo perstatyta Dr. J. Baltrušaitienė kaip sėdinti veikėja. Gal būtų, ši veikėja ir yra pasidaravus mūsų gerovei, bet man klausant jos pasakytos kalbos nebuvo aišku, nes nieko nepasakė apie visuomeninę veiklą, bet apie savo praeitį: kantičkas, pantis (degtinė), mėsą ir dejavo, kad vyrai moteris tais laikais labai skriaudė, mu-

šę. Tai buvusi šeštadienų pramoga.

Na, bet po visų dejonų, kurioms nesigailėjo laiko, užbaigė savo kalbą kažką sakydama apie kokį žirgą bėgusį iš Amerikos į Vilnių, kad vartų neuždarytų. Apie jos kalbą aš tiek turiu pasakyti: kalba buvo labai nevykusi.

Po Dr. J. Baltrušaitienės kalbės senas veikėjas S. Simanavičius. Jis pasakojo apie savo pirmuosius įspūdžius Amerikoje ir prisiminė, kad jam darė blogą įspūdį "juodukai" ir, kad jam nemokant anglų kalbos vis si jį skriaudė, bet vėliau viskas pasikeitė, susipažinęs daugiau su lietuviu ir nuo to laiko jis pradėjo dirbti draugijose. Sakėsi, padėjęs steigti klubus, dirbęs mepo srityje, ką ir dabar tebemyli ir dirbąs toliau ta pačia linkme. Tuo pačiu apgailestavo, kad Pittsburgho jaunimas toli to nepadarė, ką seniau jie nuveikė. Iš dalies ir kaltas jaunimas, vertas apgailestimo, bet ne visas.

Po šio kalbėtojo kalbėjo senas SLA veikėjas D. Sauda. Šis trumpai apibūrė apie perneštus vargus tos draugijos naudai ir taupydamas laiką užleido kalbėti P. Varnagiriui. Bet šis kalbėjo taip silpnai, kažką apie draugijas, kad man toliau esant nieko nebuvo girdėti.

Po Varnagiri kalbos buvo perstatytas D. Lekavičius, kuris kalbėjo beveik tik apie save, pasakodamas kur buvo ant burdos, kokią gospadinę turėjo, kur dirbo mainose ir kokioje unijoje buvo. Po to prisiminė, kad priklausė prie bažnytinio kareivių draugijos, bet nieko nepasakė apie ją, staiga persiėjo į "socialistų" ir L. D. S. draugijas ir tiek prikallbėjo apie socializmą ir garsųjį bolševizmą, kad klausant atrodo, jog jis vienas tas draugijas sukūrė ir kad nuo jo priklauso visos lietuvių veikimas.

Po šių žodžių ėjo veikėjas J. Ruko kalba, trumpa ir įspūdinga. Jis reikė pageidavimą, kad jaunuolių organizacijos būtų traukiamos su senais veikėjais į lietuviškąją dirvą.

Toliau kalbėjo Paplauskas. Jis kalbėjo trumpai, bet aš nežinau jo turinio, nes kalbėjo labai negarsiai.

Po jo kalbėjo sandariečių pirm. Pivorunas; kalba buvo vidutinė. Jis palietė gyvuosius reikalus — tai jaunuolių organizavimą ir įrodinėjo veikėjams, kad jie neikištų savo įsitikinimų, kad jie neikištų savo rankų, kur nėra reikalinga, bet leistų organizuotis į bendras draugijas, nežiurint, kokių pažiūrų ir įsitikinimų jie būtų.

Po šių veikėjų dar buvo perstatyti šie: P. Liepa, Pikelis, J. Purčauskas, K. Šinkunas, Vainoris, A. Žvirblis ir ant galo tiek kitose srityse. Šis veikėjas labai pageidavo savo kalboje, kad bent kartą senieji Pittsburgho veikėjai užmirštų visus nesusipratimus ir kaip šiandien, kad susirinkę visi veikty iš vieno tautos ir lietuviškos visuomenės naudai.

Na, žinoma, ir čia aš norėčiau pasakyti mūsų seniems veikėjams, kad jau būtų laikas leisti jaunuoliams pasirodyti viešumoje, o ne laikyti užpakalyje, nes jų energija, tai ne mašinis gaminamas, — ji turi būti laiku išnaudota tautos labui.

Po visų kalbų bankieto pirmininkas P. Dargis padėjo visiems veikėjams ir po to prasidėjo linksmoji dalis: kas dainavo, kas šoko, o kas taip sau šnekučiavo ilgai ilgai nenorėda-

CHICAGO. — Frank Carson, kuris nužudė žmoną, o paskui bandė pabėgti automobiliu. Dėl neatsargumo jis įvažiavo į kitą automobilį ir liko areštuotas. Tada paaiškėjo, jog jis savo žmoną nužudė. Carson kelis kartus sėdėjo kalėjime.

PER 25 METUS SU NAUJIENOMS

(Biskis prisiminimų)

(Tęsinys iš praeito numerio)

Pamačiau gatvę einančius pro mūsų namus kasyklų borus su visais jų darbo įrankiais, kaip antai: saugiosiomis lempomis, darbiniais drabužiais ir kitais reikalingais įrankiais. Klausiu namų šeimininko, kur jie eina. Jisai mokėdamas šiek tiek geriau angliškai tuojau pasiteirauja jų ir sužino, kad jie eina į geležinkelio stotį ir važiuoja gelbėti žmones tose kasyklose, kur šį rytą eksplodizija yra ištikus.

Tai tikrai man auksinė proga važiuoti drauge su jais ir viską pamatyti savo akimis. O su jais važiuodamas tai tikrai nepaklysiu — pamaniau sau.

Važiuoju ir aš kartu. Pasiėmiau popieriaus ir pieštuką. Juk aš važiuoju kaip korespondentas, esu pasiryžęs viską užrašyti ką tik aš tenai matysiu. Didžiausia mano užduotis, tai sužinoti, kas iš lietuvių yra nukentėję nuo tos baisios angliakasių nelaimės. Buvau nusitaręs žuvusių kasyklose žmonių vardus sužinoti ir užrašyti: vardą, pavardę, amžių, kur yra gimę, kaip seniai šioje šalyje, kiek šeimynos yra likę ir taip toliau.

Mano bendrakeiviai į stotį, aš irgi einu kartu su jais. Jie perka tikietus į Pittsburghą, aš irgi tą pat darau. Bet aš pirkdamas tikietai išmainau savo paskutinį dolerį, ir su tuo vienu doleriu esu pasiryžęs atlikti visą kelionę. Mano bendrakeiviai sėda į traukinį, aš irgi kartu su jais. Nuvažiavę į Pittsburghą, jie lipa iš traukinio, — aš ir taip darau. Jie laukia gatvėkario, aš ir kartu su jais lyg kokia uodega visur seku ir žiuriu, kad nepasimesčiau.

Važiuojame gatvėkariu. Konkduktorius ateina, prašo pinigų už važiavimą. Aš jam paduodu visus smulkius, kiek turiu. Jisai pasiima tik tiek, kiek jam reikia. Jisai manęs neklausia, kur aš važiuoju, o aš jam irgi nesakau, — važiuoju ir tiek. Žinoma, aš ir negalėjau pasakyti, kur aš važiuoju, ne tik dėl to, kad aš mažai ką galėjau angliškai susikalbėti, bet aš nežinojau nė tos stoties vardo, kur reikės išlipsti. Tik žinojau tiek, kad važiuoju tenai,

mi skirstytis namo. Laukiame daugiau dar tokių gražių pasirodymų iš mūsų veikėjų.

—Ažuolas

Žodis jaunimui

Rodos, neseniai aš atsiskyrčiau nuo savo tėvų žemės, nuo Lietuvos krašto. Bet metai bėga. Jau beveik du metai kaip draugų lydimas apleidau tėviškęs namo pastogę.

Aš iškėliau į plačią ir tolimą šalį laimės ieškoti, ir daugelis iš mūsų šiandien vargstame, kovojame su žiauriais likimo nepasisekimais plačioje Amerikos žemėlėje, ir taip mums išsiskirsčius ilgų, liudna pagaliau darosi be draugų tikrų, be savųjų brangiųjų.

Kur jūs šiandien, draugai? Klausime, nerimaujame. Ieškome atsakymo, bet nesurandame. Ir štai mūsų mintys skrenda į tą tolimą kraštą, iš kur nes atkeliavome ir tada, tada atsimename, kokia graži buvo mūsų tėvynė Lietuva. Koks pūtas ten oras, koki maloni gamta!... Laukai, girios, pievos saugioji patraukdavo kiekvieno akį prie savęs. O paukščių būlėjimas, ypač lakštingalų kambūš tonai, vasaros metu užlavėdavo kiekvieną mūsų širdį savo paslaptinga gaida.

Malonus ten yra mūsų žmonės. Gamta juos puošia; beužiant galingoms girioms, beužibant paukščiams. Ir štai at-

simename, kaip išvažiuodami "Sudiev" sakėme savo draugams; daug laimės jie mums linkėjo, prašė dirbti savo tėvynės naudai ir gerovei, prašė grįžti į tėvynę Lietuvą, prašė paprašyti čia esamus lietuvių jaunuolius, kad jie dirbtų tėvynės darbą, pakeisdami savo tėvus, kurie, kaip arai visoje savo jaunystėje kovojo dėl tėvynės Lietuvos. Bet šiandien ne visi tautos sunys ir dukros suprantą tą tėviškės meilę, ne visi ja ir džiaugiasi. Šiandien jau ieško svetimo, juo didžiuojasi ir ištauti.

Argi negaila tėvui ir motinai, kad jų vaikai pamiršo jų darbo sunkaus prakaito vaisių, pagerbia kitus, o jų sukurtą turtą paniekina?...

Iš tikrųjų daug kas liko neklaždomomis ir dabar jais lieka...

Tad, broliai, kurie esame neseniai atvykę iš Lietuvos ir tie, kurie čia užaugę, jaučiame tekančią savo gyslomis lietuvišką kraują, jaučiame meilę savo tėvynės Lietuvai, sto kime į lietuviškus klubus, draugijas, organizacijas, meno ratelius, o ypatingai į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Nes ji yra didžiausia ir bepartinė draugija.

Tad jaunuoliai-ės pasinaudo-

kime esamu vaju, o ypatingai mes Pittsburgho jaunuoliai-ės, parodykime SLA centrui, kuris netrukus atvyks į Pittsburghą, kad mes esame ne gyvi numirėliai, bet pilni energijos jaunuoliai, pasirengę dirbti lietuvių visuomenės labui, o S. L.A. bus mums ta jėga, kuria mes pasiremdami, galėsime nuverst akmenis nuo mus kelio.

O tada mums nereiks šaukti, kaip filosofui vardu Archimede: "Duokit man ramstį ir atsidėmuosiu vieta, o aš visą žemę pakelsiu". Tad, jaunime, padidink žemę!

—Ažuolas

Negailėtina mirtis aplankė Pitts- burghą

Štai vėl negailėtinga mirtis ištraukė iš mūsų tarpo gerą mūsų, draugą V. Burdūlį, visai jaunam amžiui. Velionis buvo Lietuvių Piliečių klubo gspadorius. Velionis buvo labai mylimas ir gerbiamas lietuvių tarpe, o ypatingai jaunimo. Kadangi velionis buvo nepaprastai gero ir nuolaidaus būdo, todėl labai puikiai ir sėkmingai veikė Pittsburgho lietuvių tarpe.

Tad mes Jaunųjų Lietuvių Pittsburghe draugija su visuomene ir likusia jo šeimynėle liudime dėl jo mirties. Tad tebuna lengva jam mūsų juodoji žemėlė.

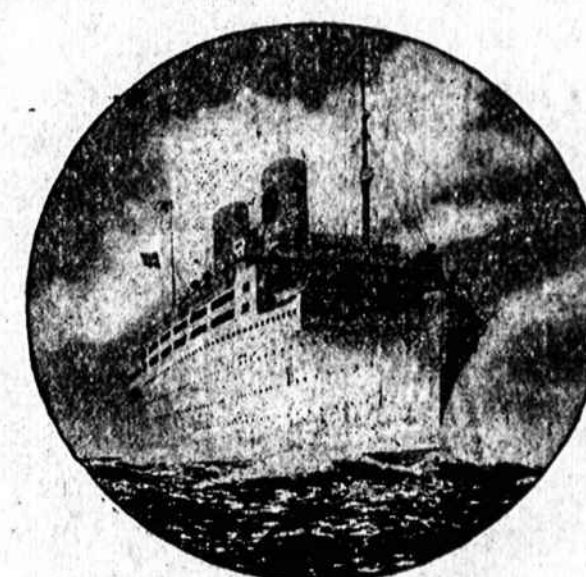
—Ažuolas

For Greater Convenience
Use **HRH** the **Spongeless Cleaner!**

• Meškite išlaidingą valymo darbą ir sienas bei Venecijos Užlaidas valykit su HRH. Saugu. Minkštu skurliu paviršį nužibinsit be brukšnių ir grindų teršimo. Lengvas ir taupus budas. NURODYMAI: Išdirpyti vieną šauktą HRH galio, no šiltam vandenį. Sušlapinti skurį ir šuostyti. Nuo užlaidų suima visus purvus ir finišas nudžiusta tuojau. Daiktas atrodo kaip naujas. Kada susipurvina skuris išplauk švaram šiltam vandenį ir vėl sumirkyk HRH skiediniu. Plaustant malevas skite nurodymus pakeliose, imant skurį, skarą ar kempinę. I savo pirkinių sąrašą šiandien įsirašyk HRH Master. Valykį tą milijonų mėgiama daiktą. Tai reikiu jums daugiau valymo ekonomijos.

only 10¢ a package

NAUJIENŲ JUBILIEJINĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Laivu GRIPSHOLM

Gegužės 31 d., 1939

TIESIAI Į KLAIPEDĄ BE PERSIDIMO

Ši ekskursija bus viena iš didžiausių ir patogiausių, nes lydės patyręs palydovas, nereikės persėsti, nė rupintis su bagažais.

Prie ekskursija yra užgirta Liet. Laiv. Agentų Sąjungos Amerikoje.

Del platesnių informacijų ir sutvarkymo dokumentų, kreipkitės į

NAUJIENAS

Jeigu norite turėti smagią kelionę

Naujienu Raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak.

Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. dieną

S. Bakanas,
(Bus daugiau)

EGG	\$6.00
NUT	\$6.00
BIG LUMP	\$6.00
MINE RUN	\$5.75
SCREENINGS	\$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.	
Tel. ARDMORE 6975	

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00

Išmokėjom už padėtus pinigus **4%**

Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių
Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 diena. Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkitės į Naujienu spulką, — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Marija Jurgelionienė

Šiandien "Naujienos" praneša visuomenei be galo liudnį žinią apie tragingą MARIJOS JURGELIONIENĖS mirtį.

Ši baisi ir netikėta nelaimė reišia sunkų smugį "N-noms", kurioms ji bendradarbiavo nuo pat jų įsteigimo laiko, paskui dirbo dienraščio raštinėj ir per paskutinius trejus metus buvo Biznio Vedėja.

Tik dvejetas savaitių praėjo nuo Jubiliejinio "Naujienų" Koncerto, kuriame ji kartu su tuks-tančiais "naujieniečių" džiaugėsi atliktu per ket-virtadalį šimtmečio mūsų bendru darbu — ir štai jos jau nebėra!

Nebėra uolios darbininkės, kuri visa siela bu-vo atsidavusi "N-noms" ir savo dideliu išsilavinimu, nuostabiais gabumais ir nepaprasta energija tiek daug prisidėjo prie dienraščio pasisekimo.

Nebėra pasižventusios idealistės, kuri per vi-šą savo gyvenimą rūpinosi daugiau visuomenės ge-rove ir skriaudžiamųjų beturčių vargais, negu sa-vo asmens nauda.

Nebėra "aukso žmogaus", kaip ją vadino ne-suskaitoma daugybė jos draugų ir pažįstamų. Ne-bėra visų mylimos Mariutės!

— x —

Draugė Marija Jurgelionienė, dar budama Imi-grantų Globos Sąjungoje (Immigrants' Protective League), suteikė pagalbą daugeliui lietuvių šeimų ir paskirų asmenų, kurie į tą organizaciją kreip-davosi bėdos ar nelaimės atsitikime, — ypatingai tai laikais, kai slėgiančioje karo ir pokarinės iste-rikos atmosferoje ateiviai budavo neretai be pa-grindo įtariamai ir skriaudžiami.

Ji juos užtardavo valdžios įstaigose, darbavie-tėse ir teismuose, ir kadangi ji laisvai vartojo ke-letą kalbų ir buvo gerai susipažinusi su įstatymais, tai ji visuomet sugebėdavo išaiškinti nuskriausto žmogaus reikalą atitinkamoms įstaigoms ir jami padėti. Dar ilgą laiką po to, kai ji 1922 m. atėjo dirbti į "N-nas", žmonės nuolat atvykdavo į dien-raščio raštinę, ieškodami jos patarimo ir pagalbos.

Ir į savo darbą "Naujienose" Marija Jurgelio-nienė dėjo tą žmoniškumo, artimo pagalbos ir to-lerancijos dvasią, kuri jai buvo laimėjusi jos glo-bejamųjų ateivių širdis. Ji nebuvo ir negalėjo bu-ti tikta paprasta administracijos tarnautoja. Nau-joje savo vietoje ji matė progą padaryti gerą tik-tai dar didesniam skaičiui žmonių.

Nuo pavasario 1936 metų Bendrovė paskyrė Mariją Jurgelionienę dienraščio biznio vedėja. Bu-dama labai kuklaus budo, ji sutiko tikta "paban-dyti" manadžerianti; jei už kokių pusmečio ji pa-jusianti, kad Direkcija jos darbu nesanti pilnai patenkinta, tai ji prašysianti ją atleisti.

Bet, neilgai trukus, jau visi Direktorai prašė ją nē negalvoti apie pasiliuosavimą, nes ji, kaip kiekvienam darbe, kurį jai teko dirbti pirmiau, taip ir šioms naujoms pareigoms atsidavė savo vi-sa siela ir tokiu entuziazmu, kokį retai galima su-rasti ir daug jaunesnio amžiaus asmenyje. Jos il-gas patyrimas su žmonėmis, ateivijos gyvenimo są-lygų pažinimas ir mokėjimas suprasti "ameriko-nus" padėjo jai patapti vienu kompetentingiausių manadžerių, kokius "Naujienos" yra turėjusios.

— x —

Bet Marija Jurgelionienė nesitenkino vien tik-tai dienraščio biznio reikalais. Jos iniciatyva buvo įvesta "Naujienose" Moterų Skyrius, kurį ji pati ir redagavo, pritraukdama prie bendradarbiavimo daugumą inteligentiškų lietuvių moterų ne tikta Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Tarpe artimų šio sky-riaus bendradarbių yra tokia kilni Lietuvos vei-kėja, kaip Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, asmeninė vėlionės draugė dar iš prieškarinių laikų.

Velionė ne tikta pati dirbdavo nepailsdama, bet nesiliaudavo raginti prie darbo kitus. Ji už-krėsdavo kiekvieną žmogų savo neišsamiu en-tuziazmu ir negestancija viltim, kad savo protu ir pastangomis žmonija gali sukurti sat geresnę ateitį. Svarbų vaidmenį visuomenės gyvenime ji dē-jo moterims, todėl ji niekuomet nesiliovė skatīnu-si jas protauti, šviestis ir veikti.

Kiek įvairių planų ji turėjo tolimesniam dar-bui po to, kai praėjo "Naujienų" jubiliejinių iškil-mių darbymetė! Draugų detroitiečių pakviesta, ji vyko tenai susipažinti su kolonija — ir staigiai jos gyvastį sunaikino nelemta kelionės nelaimė!

Graudu "Naujienoms" ir naujieniečiams, ne-tekus tokios brangios darbuotojos. Skaudus smu-gis visai Amerikos lietuvių visuomenei.

Visų mylimos, neužmiršamos Mariutės jau nebėra...

NAUJINIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išski-
riant sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Pavasario vėjai

Kietai žiemos šaltis laikė su-kaustę žemę. Šalo, šalo be at-vangos, be paliovos. Atrodė, kad amžiams užgriuvo šalčiai ir žemės paviršius baltu sniegu nuklojo. Bet šiti pastelėjo pir-mas pavasario vėjai, pro debe-sis dirstelėjo į žemę saulutė ir sniegas lyg siaubo-pagautas pa-juodo. Ir prasidėjo triukšmin-ga, džiugaujanti neįveikiama pavasario eiseną.

Eisena nesuvaldoma, viską pakelyje nugulinti, eisena visur ir visame gyvenybė reišianti ir nesanti.

Pirmiausia sniegą palaužė vanduo. Iš apacių, lyg kurtis pasirausė po didžiulėmis pusni-mis ir grioviais, takais, latakais nesuvaldomai visais pašalis pradėjo tekėti. Atsivėrė upės, u-peliai, upeliukai ir triukšmin-gai, be jokio pasigailejimo vi-sus ledus suvarė į jurų vande-nų platybes. Ilgai tunoję ledais nukloti ežerai, saulei stipriai nusišypsojus nubraukė nuo sa-vo paviršiaus žiemos liekanas.

Vanduo pavasariško džiaugs-mo kupinas garavo.

Sutvaskėjo gyvenybė pirmieji ženkla. Visur atkaltėmis ir sau-lę stiebėsi žaliuojanti žolė. Pra-žydo vaiskiai mėlynais žiedais primosios pavasario gėlės. Auk-štai padangėmis pulkavosi lau-kinės žagsys, skrido gulbės, o jau pažemiais nardė pempės, sveikino atbudusią žemę.

Šimtai, tukstančiai vyturėlių be paliovos traukė savo gies-mę. Pastelėjo antras stipresnis, galingesnis pavasario vėjai ir supūtė pirmą šaltutį, gausingą lietų.

Dar stipriau, dar maloniau vėjai pasidarbavo ir prakiurę debesys dingo. Iš giedrios pa-dangės linkmsa saulutė siuntė žemei savo pasveikinimo spin-dulius ir lyg viena akimirka staiga viskas sužaliavo, paukš-čiai giesmininkai traukė pava-sario himną.

Pavasaris, pavasaris eina ga-lingas, nesuvaldomas, pavasaris džiugaujantis, visur gyvenybė ne-šinas.

O saulė lyg tikras sėjikas, kur siubstels gausiais spindu-liais, tenais gyvenybė iš kailio ne-riasi ir gyvais įvairių spalvų grožio žiedais dabina.

Visur vandenys purvų apsi-valė ir žerėte žerėjo saulės spin-duluose.

Žmogau, ar junti, ar matai pavasario džiaugsmo kupiną eisena? Žmogau, ar jautė jau-ti, ar regė pavasario augmen-i-jos atbudimo šventę? Žmogau, ar girdi, ar suprantai pavasario giesmininkų gyvenybė himną? Ne tau, ne tai, ne tavo garbei loji puošni, iškilninga, nuotai-kinga gamtos šventė surošta.

Esi tik ciliinis tos šventės ne-kvistas dalyvis ir tiek tik te-sinaudoji tomis vaisėmis, kiek jas suprantai, sugebi ir moki į-vertinti.

Išdidus žmogus, suprask, ži-nok, jei sveiką protą turi, kad toji pavasario džiaugsminga šventė tai ne tavo stiprių, na-gingų rankų padarinys, ne ta-vo truso vaisiai, o tik pačių gamtos darbas, nes ir tu esi tik tos gamtos vaikas. Žmogau, ne

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginata)

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsienioose

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinių reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

sur! Sėkite, sėkite skausmingą, galingą ilgėsį, ilgėsį meilės, il-gėsį laisvės! Puskite, puskite laisvi, galingi pavasario vėjai. Puskite Lietuvoje ir puskite vi-sur.

Vistaspats

III-5.
Lietuva.

Fanatikai

(Mūsų specialaus koresponden-to Lietuvoje)

Lietuvos valstybės radiofonas paskutiniu laiku pasižymėjo šiokiu tokiu liberališkumu. Ji-sai leido pavasarininkų organi-zacijai (tai katalikiško jauni-mo sambūris) ruošti savo va-landėles.

Iki šiol tik tautininkų jaunai-tyviai galėjo per radiofoną savo mandrybes parodyti.

Tautiškas jaunimas auklė-jamas kitų pažiūrų žmonių ne-apykantoje. Jie nekenčia visu-ty žmonių ir organizacijų, ku-rie turi kitą savo pasaulėžiūrą. Lygiai taip pat negalėjo jie pa-keisti, kad štai katalikų jauni-mas gavo progos iš radiofono klausytojams prabilti, vieną ki-tą dainą sudainuoti. Ir vieną dieną, kada pavasarininkai bu-vo tame radiofone susirinkę, pametė smirdančią bombą...

Kaltininkų ilgai neteko ieško-ti, jų adresas surastas tautinir-kų akademinio jaunimo tarpe ir greitai pavyko susekti, kad tai dviejų neolituonų darbas.

Spauda, žinoma, apie tai nie-ko nerašo, nes rašyti negali, bet ir be spaudos visi žino, kas ra-diofone įvyko.

Iš čia tenka daryti išvadą, kad tautininkų dalis yra linkę leisti katalikų jaunimui liuosiau veikti, bet yra ir užsispyrėlių, kurie šito pakęsti negali.

Mat, prysakyje vyriausybės stovi kunigas; žinoma, jam kai-po kunigui labai nepatogu sa-vus katalikus lyg ir skriausti. Bet tautininkų jaunimo tarpe yra ir tokių neklaudų, kurie nors ir savo kunigo nenori klausyti.

Tai tik dar kartą patvirtina, kad pačių tautininkų tarpe nē-ra sklandaus susiklausymo, o jie vis dar tvirtina, kad norį ir siekti visą tautą suvienyti, su-drausminti. Reikėtų pirma sa-vo tarpe susiklausyti, o jau tik paskui galėtų kalbėti apie vi-sos tautos vienybę.

O pas tautininkus jau iš se-no tos vienybės labai pritrus-ka. Gana jau tik prisiminti vien voldemarininkų grupę, kuri ryš-čiai pabrėžia, kad tautininkų tarpe nesama nei drausmės, nei vienybės.

Jei tautininkai leido radiofo-ne ruošti valandėles katalikų jaunimui, aišku, turėtų leisti to-kią valandėlę ruošti ir kitos pasaulėžiūros jaunimui.

Iš tų šiaudų nebus grūdų!

—Betkas

Iš Lietuvos

Už melagingą liudijimą
1,5 metų sunk. darb.
kalėjimo

SIAULIAI — Pernai Joniškio apylinkės teisme buvo sprendžiama byla, kurioje tu-las liudininkas Strockis paliu-dijo, kad vietos klebonas Kor-zonos valdžios duotą ubagy-bui medžiagą sunaudojęs pri-vačiam tikslui klebonijos uky-jė. Del to liudijimo klebonas patraukė atsakomybėn Stroc-kį, kurio bylą šiomis dienomis Šiauliu apygardos teismas sprendė. Teisme Strockis pri-sipažino, kad jis buvo davęs ne teislingą parodymą, nes no-rėjęs kai kam įsisteikti. Teis-mas nubaudė jį pusantų metų sun-kiųjų darbų kalėjimo.

MARGUMYNAI

Kaip kaizeris Vilhelmas
atsisakė nuo sosto

Vokiečiai suardę visiškai ru-sų kariuomenės frontą, 1918 metais buvo pasirengę sutriuš-kinti ir Vakarų frontą. Bet tai jiems nepavyko padaryti, nors vokiečių kariuomenė buvo jau toli įžygiavusi Prancūzijos te-ritorijon. Lemiamą smugį vo-kiečių kariuomenei sudavė rugpjūčio mėnesį Fošo rezervinė armija, kurios be jo ži-nios negalima buvo niekur pavartoti. Pralaimėjusieji vo-kiečiai buvo priversti pasira-šyti paliaubas ir priimti vi-sas sąlygas. Paliaubų pasira-šymas įvyko lapkričio 11 d., o jau keliom dienom anksčiau kilo didelė revoliucija Vokie-tijoje. Subruzdavo minios ir ka-riuomenė. Visi miestai atsirado sukilėlių rankose. 1918 me-tų lapkričio 9 d., 9 val. ryto vokiečių generaliniame štabe Spaa vyksta posėdis, kuriam vadovauja Hindenburgas. Kvie-čiamas tuoj atvykti ir kaizeris Vilhelmas atvažiuoja rumų ministro grafo von Plesso ir savo kabineto viršininko gen. Maršalo lydimas. Pasitarimo darbotvarkėje pagrindinis klausimas: ar kariuomenė yra patikima revoliucijai nuslo-pinti. Pasitarimo dalyviai lau-kė, ką pasakys Ludendorfo įpėdinis gen. Grenieris. Jis pa-reiškė:

"Vakarykščiame armijos aukštųjų karininkų susirinkime išskėliau tą patį klausimą. Štai koks atsakymas: iš 39 at-stovų tik vienas atsakė teigiamai (vadinasi, kad gali pati-kinti kariuomenės ištikimybę), 15 atsakė negali patikinti: o 23 atsakė griežtai neigiamai. Staiga į salę įėjo budintis adjutantas, kuris kreipėsi į Vilhelmą:

—Jūsų didybe, kancleris kviečia tamstą prie telefono. Kaizeris nuėjo. Grįžo prislė-gtas. Kancleris pranešė, kad Berlyne revoliucija, įgula ne-beklausio, del to kraujo pra-liejimui išvengti, Kaizeris tu-ris tuoj pasitraukti nuo sosto.

Vakare naujas grėsmingas pranešimas. Sukilusieji pulkai žygiuoja prie kariuomenės va-dovybės. Staiga gen. Maršalas įeina su telefonograma ran-koje:

—Kaizeris nustumtas nuo sosto... —Melas! Išdavimas — su-šunka perpykęs Vilhelmas.

Vel telefonas. Kancleris ku-nigaikštis Maksas Badenas pa-reiškia atsistatydinęs ir kaize-ris turis atsistatydinti. Toliau praneša, kad Liebknechtas pa-skelbęs Vokietijoje sovietinę respubliką, o Seidemanas — socialistinę respubliką. Kancel-erio pareigą apėmęs socialis-tas Eberis.

Kaizeris išbalės sudribo. —Jūsų didybe! Viskas žlu-go. Reikia tuoj išvažiuoti, —parciškė maršalas Hindenburgas. —Negalime užtikrinti, kad sukilėliai jūsų nepagrob-s ir nenuvės į Berlyną.

Pagaliau kaizeris ryžtasi iš-važiuoti iš Vokietijos.

Lapkričio 10 d. 8 val. ryto šeši automobiliai be jokių vė-liaavilių sustojo Eisdene Olan-dijos pasieniniame punkte. Apie tai pranešama Olandijos pasienio seržantui Pinkersui. Kai jis nueina, randa jau devy-nis automobilius. Jis nesiori-entuoja, nenuvokia, kas tokie atvažiuoja.

—Norime vykti į Olandiją, —sako jam vienas iš atvyku-sių.

—Labai prašau, — manda-giai sutinka seržantas. —Gal malonėsite, ponai, pasus?

Pasų neturime, vykstame į konferenciją Hagoje.

—Labai man nemalonu, bet ponų negalėsiu praleisti, —nu-sprendžia Pinkersas.

Tuo tarpu pasitaręs su sa-vaisiais, prie jo prieina vienas iš atvykusiųjų ir taria:

—Pasų mes neturime. Mes... mes norėtume, kad mus inter-nuotų...

Čia jau kitas dalykas. Ser-žantas nueina į sargybinių pa-sikalbėti telefonu su savo vir-šininkais. Kol gaus atsakymą, jis turi laiko apžiūrėti šauniuo-sius limuzinus. Ant vieno iš automobilių pritvirtintas me-talinis vokiečių erelis. Spalvos —juoda, balta, raudona. Ma-syt, pabėgėliai iš generalinio štabo, — galvoja sau vienas Pinkersas. Bet kas gali buti anas kukliai apsirengęs ponas, kuris tačiau atrodo busias pa-tį svarbiausioji figura?

—Biaurus oras, — prakalba pagaliau tasai ponas ir tuoj pat staiga kreipiasi į Pinker-są: — Pasakyk man, tamsta kieno uniformą dėvite?

—Seržanto, pone... —atsa-ko susimaišęs seržantas.

Kas gi tai toks gali buti, klausia save seržantas. Ko jis važiuoja į Olandiją?

Jis grįžta į sargybinių ir kreipiasi į vieną iš savo pa-valdinių.

—Klausyk, De Graf, ar ne-žinai, kas ten toks gali buti? Man atrodo, kad tai pats kai-zeris... Ar ne?

—Negali buti, — išpučia a-kis De Graf ir skuba į kitą kambarį pažiūrėti kaizerio paveikslą. Taip, lygiai toks pat: tie patys usai... Ir kas galėjo pamanyti?...

Pinkersas grįžta prie auto-mobilių. Anas ponas vėl pra-deda su juo kalbą. Matyt, kad jis gerai pažįsta Olandiją ypač Amsterdamą, kuriame esąs pats šauniasias pasaui-lyje muziejus.

—O Haga... Toks malonus, toks švarus miestas. Dažnai te-nai apsilankydavau pas kuni-gaikštienę Wild.

Dabar jau aišku, galvoja sau Pinkersas. Jis stengiasi stovė-ti ramiai, bet kojos virpa, ne-klauso.

—Tai ką, taika jau? Paten-kintas? — teiraujasi toliau svečias.

—Taip, Did... jūsų eksec-lencija, — mikčioja seržantas.

—Na, žinoma, — priduria kaizeris. — Karas jau galėjo seniai pasibaigti...

Atvyksta olandų kareiviai Pinkerso vadovaujami. Auto-mobilių vilkstinė pasileidžia į artimiausią geležinkelio sto-tį — Eysdeną. Tenai Vilhel-mas II sėda į specialų trauki-nį ir nuvyksta į Amerongeną į svečius pas grafą Bentiką, į pirmutinę jo kaipo tremtinio prieglaudus vietą.

Olandijoje Vilhelmas apsi-gyveno Dorno pilyje, kur lais-vo laiku, neturėdamas ką veik-ti, labai mėgo skaldyti malkas. Valstybės nugalėtojas po ka-ro norėjo sudaryti Vilhelmui tarptautinį teismą, bet Olan-dija nesutiko b. kaizerio iš-duoti teismui. Vilhelmas ir dabar gyvena Olandijoje.

Gramofonas karaliaus sosto propagandoje

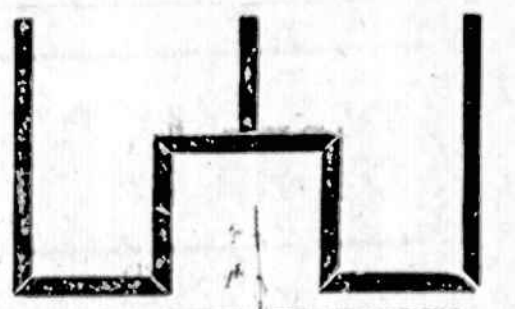
Šiomis dienomis Paryžiuje įvyko pirmasis prancūzų mo-narchistų propagandos suva-žiavimas. Dalyvavo daugiau kaip 300 atstovų iš visos Pran-cūzijos. Jie išklaušė Paryžiaus grafo, pretendento į Prancūz-jos sostą sunaus, specialų pra-nešimą, kuris buvo užrašytas į gramafono plokšteles.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJINIENOS"

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, MARCH 27, 1939

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

Roosevelt as an Educator

By DR. E. G. PETERS

(Con't. from last week)

"Civilization is a tree, which, as it grows, continually produces rot and dead wood. The radicals say: 'cut it down.' The conservatives say: 'Don't touch it.' The liberals compromise. Let's act so that we lose neither the old trunk nor the new branches."

If Roosevelt has what Ferdinand Lundberg sarcastically calls an "oratorical passion for the underdog," and if FDR has struck harder verbal than actual blows at economic royalists here and fascist dictators abroad, this gap between word and deed is but the common one that runs through the lives of most of us. Very few of us are able to "practice what we preach." As the religionist put it long ago, "the spirit is willing, but the flesh is weak."

The practical political leader, moreover—and Roosevelt could not have accomplished what he has without knowing how to practice politics—in a democratic country must always play the middle against both ends. If he moves forward too fast or too slowly, he then loses the support of the majority, without which he is ousted from power. Then he has only this immediate alternative: give up or abolish political democracy and rule through a minority. Such rule is dictatorship, dictatorship of the left or of the right, neither of which a democrat like Roosevelt can accept.

Today, when much of the world is turning to some form of dictatorship, it certainly is to Roosevelt's credit that he is too true a follower of Washington and Jefferson and Lincoln even to try to discard political democracy for the strong arm of a dictator. As Washington's refusal to accept the kingship with the statement, "the idea is odious to me" is one of the brightest stars in the fame of the Father of our country; so FDR's refusal to imagine himself a dictator and his holding firmly to political democracy may well be his greatest lesson to his age and to posterity.

Not a few democrats just as sincere and thoughtful as Roosevelt believe that it is useless to try to restore democratic capitalism, that any such attempt is bound to fail and may open the way for fascism during the next real depression, and hence that mankind's hope lies in democratic socialism. Much evidence supports their view, while

men as able and far-sighted as Harold J. Laski and Lord Bertrand Russell see no hope of ever making capitalism work. Such persons will naturally blame Roosevelt for having failed to nationalize the banking system in March, 1933, when he might easily have done so. Such persons, too, will criticize his weak policy toward the railroads, and will contend that he should take them over.

But Roosevelt's supporters can answer that he has handled both the banking and railroad systems in accordance with his economic and political philosophy of making capitalism work by reforming it. Again, because of what has happened to socialism the world over, and because there is no strong political party in this country demanding public ownership, most people will be likely to agree with Roosevelt that America is not yet ready for socialism, and hence that nothing else was left but to try to make capitalism work by reforming it.

Since it is impossible to tell how much credit for important New Deal legislation belongs to Roosevelt himself and how much credit belongs to such able liberals as Hugo Black and Robert Wagner, George Norris and Maury Maverick, here I shall merely indicate some of such legislation. Broadly speaking, those laws aim to lessen the power of finance capital and heavy industry and to make them more amenable to the government, and at the same time to increase the purchasing power of the great mass of the people and to lessen their financial insecurity.

Chief laws here are the Banking Act, the Federal Securities Act, to give Washington control of banking and investment; the Wheeler-Rayburn Act to bring the public utilities under federal supervision; the Wagner Labor Relations Act and the Wagner Labor Law, aimed to encourage collective bargaining and to raise wages and shorten hours; the Agricultural Adjustment Act, a temporary measure to greater farmer income by bringing the prices of agricultural products somewhere nearly to a parity with those of industry; and the New Deal tax measures aimed chiefly at the biggest clans of wealth. While the NRA encouraged monopoly and gave dangerous power to associations of businessmen, the other legislation has proven good.

Good, too, both political and educational, were Roosevelt's attempt to reform the supreme court, his appointment to that tribunal of such able, courageous men as Hugo Black and Felix Frankfurter, one a Jew, the other a Southern Liberal. Both courageous and beneficial were FDR's naming Frank Murphy, and Irish Catholic friendly to labor, and Harry L. Hopkins, a Protestant practical socialist, to the cabinet posts of attorney general and secretary of commerce. Such appointments back up with deeds Roosevelt's ringing words in defense of religious freedom and racial equality.

(To be continued)

Lew Diamond vs "Swing" vs "Polka" Mykolas

Lew Diamond vs. Mykolas! That's the set-up for April 16th when Paul Saltimieras stages his Second Lithuanian Gayeties at the Ashland Boulevard Auditorium. A very interesting program, starring 150 people, will entertain the audience from 6:00 to 8:45 P. M. From 9:00 until 1:00 A. M., there will be continuous dancing to the tunes of two well-known orchestras: Lew Diamond's orchestra, the minner of Paul Whiteman's Battle of Swing, and Mykolas' Polka Band.

This evening promises to be one of the leading Lithuanian events of the year!

— Mic.

Maria Jurgelonis

"Requiescat in pace," are the only words that we can say. No eulogy can possibly tell all that we should like to tell, ... as how much she meant to how many.

Our fingers are trembling to that we cannot type and our eyes are filled with the saddest tears that we have ever shed; with the passing of "Mariute" or "Mrs. J.", as we called her, we have lost a friend, counselor and "pal" that cannot be replaced. We know there are countless others who have known her that are grieving too. We extend our deepest condolence to her kin.

And thinking of her and remembering her genuine, simple sincerity at all times, straight from our hearts we say: "May she rest in peace."

The memory of Maria Jurgelonis will remain with us to encourage, guide, inspire and cheer us just as she would have done in her kindly manner.

—F. SADAUSKAS

—A. S. VAIVADA

NAUJIENOS SILVER JUBILEE

BEHIND THE SCENES

Written by LOUISE NARMONTA

Now that Naujienos Silver Jubilee Program is over but not forgotten, we can take a peek behind the scenes. Of course, everyone is still discussing the affair, from various angles, as the thousands who attended, the spirit and enjoyment and good fellowship which prevailed, and the varied and most interesting program which was presented. The two most frequent comments were these: 1) That the success of the evening was due to the joint effort of our youth and their elders, and especially 2) That the invaluable contribution of our women put the thing over.

How true that last statement is no one can realize except those who have been working behind the scenes with the people who were planning the affair. This does not mean that the work of the men was not important. Far be it from such! Mr. Joseph Smotolis, the author of the play and his son Edward, surprised us with their ability and genius when they built and created most of the material for the stage scenery and the "props" for the play.

Then there were the men and women who gave up very many precious hours for rehearsals so that the play would run smoothly, not to mention the hours spent in learning their parts. I feel especially honored to have been able to work with Mr. B. Liudkevicius, the well-known veteran of the theater. Although many of our co-workers were ill, as most of Chicago then was in the grip of colds and influenza, nevertheless, they attended the rehearsals regularly.

In the midst of the preparations, Mrs. Maria Jurgelonis, manager of Naujienos, was confined at home with influenza. While she was unable to attend the office, she worried and planned at home. When Mrs. Nora Gugis and I called her, instead of consoling the sick, the afternoon was spent in plans for and work on the jubilee concert.

Then just two weeks before the big day, Mrs. Nora Gugis became seriously ill with influenza, after dragging herself around by her will and hoping she could last until it was all over. Her illness dismayed and upset all of us. The director of our play was ill, the leader of the joint choruses, our publicity agent, our, shall we say, coordinator was ill! What was going to happen? So many duties and cares were in Mrs. Gugis capable hands that her illness developed consternation among her co-workers.

Yet such was her devotion to her work, that contrary to her doctors' orders, she did not rest. She had a board propped up in bed, upon which she wrote not one but several daily articles in order to publicize the play and the concert. Some rehearsals were even held in her home. The telephone rang all day so that information upon

everything under the sun could be obtained from Mrs. Gugis. In vain, did her friends protest against all this—she kept right on working.

I wonder how many of us would give of ourselves as much as our Nora does. Such devotion and dedication to the cause of Lithuanian culture is rare. I am sure that, while many of us do not express ourselves vocally on the subject, nevertheless we are glad that we have in our midst such an ardent worker as Mrs. Gugis, and we appreciate the time and effort she expends in the field of Lithuanian music and culture.

Again, I wish to say, such a person is rare, who devotes himself to a cultural cause for the sake of the cause itself and not for any personal or financial gain. In such a person, in such an idealist, we have our own Nora Gugis. I only hope that she takes better care of her health, as we need to keep her with us for a long time yet, for we, Lithuanians, have just started on our way.

In another peek behind the scenes, we see Naujienos editorial and office staff and printers working harder than they usually have to work at their daily jobs. Mrs. Julia August "grinding" the handle of the cash register until her arm felt ready to fall out of its socket. Mrs. Smotolis, Rykewich and others working harder in the kitchen than they ever did at home.

Lack of space prevents mentioning all names. But I am sure that the success of the evening was dependent on each and every one's effort no matter how small it may have been. And many of us appreciate all that was done, all the hard work and the back-breaking effort, all the devotion given and time spent, by the small handful of Naujienos workers and their friends, in order that approximately four-thousand Lithuanians could have an entertaining and enjoyable time at Naujienos memorable silver jubilee.

SLA "366"

It seems that all the youth chapters of the SLA have started their spring seasons with a bang. We all have great plans for the near future. So why not everyone co-operate in every way possible and help one another reach great heights.

SLA Chapter 366 is giving a Bunco Party and is inviting all of the other SLA members to participate and have a jolly good time. Those who do not like bunco will be given cards so they can choose their own games. Refreshments will be served and don't miss out on this rare treat! Don't forget to come, that means you, and you, and all SLA members of all chapters.

Sandra Hall, Wednesday evening, March 29th, 8 o'clock and only 30c.

We are hoping to roll them bones with you, it's a challenge, with luck.

Fin. Sec.

Not since such journals as THE REVIEW, THE TATLER, THE SPECTATOR, THE EXAMINER; not since such writers as Defoe, Steele, Addison and Swift appeared, has there been such interest in political affairs as exists today. The coffee houses of the 18th century, centerplaces of discussion, have been replaced in the 20th century by the office, shop or factory, and your man in the street today without exception is up to the minute on political issue, both at home and abroad: issues which are international in their far-reaching scope and extent.

Hitler occupies the lime-light; the brutality of the Nazi regime with its high handed dissolution of social order is on every tongue. To the Lithuanians, as to the Czechs, Germany is the scourge spoken of by the prophets. Nazi power and might, oblivious of common justice and ideology, has reached out like a black plague over the powerless minorities of Europe. Lithuania, as Austria and Czechoslovakia, is but a pebble in the path of the march of the Nazi empire across the face of Europe.

Vilnius, Memel, Klaipėdos—all are lost. When and where will it come? The pages of MEIN KAMPF have come to life, but at what a price!

The influx of new members into the L. U. C. over the past year and a half has been considerable—the membership having been exactly doubled during that period. Of equal interest has been the fact that having once become a member, the activities of the L. U. C. are such that very few drop out. The past 18 months have given predictable ratios that are of extreme interest: for every one member that drops out, ten new members join.

At the last meeting on March 18, three new members were admitted into the club: Helen Slakis, Alda Kairis, and Edward Allman. Disproving the contention that it is only the older club members who are active in club affairs, is Al Junievicz, a new member who was admitted into the club last month. Junievicz, who has acted in the capacity of club photographer unofficially, having photo-fashed the club in action during the Volley Ball Game recently and the Balaunda Surprise Party, has organized a camera unit within the L. U. C. Seven members have joined this unit of the club.

April showers bring May flowers—or so it is said. It has been traditional to welcome in April with buffoonery and zany antics that would have done justice to a court jester of medieval times. With commendable disregard of the auspiciousness of April 1st, the L. U. C. has scheduled a splash party for that date. The pool at the Englewood Y. M. C. A., 6545 S. Union street, has been taken over for the evening. Swimming will be from 7:30 to 9:00 p. m. Following that refreshments will be served and entertainment furnished at one of the club rooms of the "Y". A charge of 40c is made to cover expenses.

Dancing under school colors and floating balloons, dancing to a good swing orchestra, in a truly collegiate style, is the next social event planned by the Lithuanian University Club. The spring dance, and All-College Nite, is to be held at the Amalgamated Centre, 333 So. Ashland Boulevard, Saturday, April 15. Tickets are 55c each. Invite your friends to come down—this is a grand chance to become acquainted and to try out those new steps you have been brushing up on. Dancing begins at 8:30.

Thanks to Mr. Romanas, of the Progress Furniture Company, 3222 So. Halsted street, the L. U. C. will be able to go on the air. Mr. Romanas has very generously given the L. U. C. 30 minutes of his broadcast.

On this program, which consists of all-musical numbers, the Men's

By Aldo Keistutis Kudirka.

The American Youth of Lithuanian Descent

By Aldo Keistutis Kudirka

(Continued from first page)

In order to do this it is necessary for us to become a vital part of growing America. We must realize the continuity of the spirit possessed by the first-builders of our country, and our present life. We cannot give up the ideal for which they strove. We must work to realize the ambition of giving each and every man the opportunity to shape his own destiny and participate in the government of the people. Of course, we realize that today this will have to be done in a different fashion than that employed by the ruthless exploitation of the predepression age; but we must, nevertheless, seek the same goal as the men who first set foot on our eastern shores and those who drew the first furrow in the Middle West. We should be at all times consciously and actively Americans. We should draw nourishment from the soil of American history and tradition and be firmly rooted in American life.

But we also have to remember that as the seed contains potentially to structure of the plant, so do we inherit from the life of our forefathers our own characteristic structural make-up. Generation after generation of Lithuanian people have struggled to develop good and surviving values that we cannot give them up without stunting growth and retarding development. We are as individuals and as a group the result of ages of work and thought, and we strive to maintain the advantages we thus culturally have been given.

There are values here that go even deeper than the expression found in the Lithuanian language, which we can only hope to maintain as a group expression for a few generations. Let us, therefore, not despair that with a disappearing language all cultural values will disappear, but let us also realize that the continued maintenance of that language will enrich our lives and strengthen our culture even as Americans. Those who immediately gave up their mother tongue have betrayed the country they hoped to help.

Lithuanian culture, as the readers of this paper have had it pounded into their heads, has found expression in many ways. It is expressed in "Daina" and literature. It has found outward from in institutions and group characteristics. It fosters a spirit of cooperation and ability to work together that we are sorely in need of in this land of individualism. It has given us a sense of humor and an appreciation of the fullness of human living that we need in the midst of our present life which strikes us on the one hand as being outward and superficial and on the other as being enclosed and puritanical. And finally it has aided in the development of a deep and characteristic church life that belongs to and gives expression to the fundamental attitudes of our lives.

Octet will appear. Miss Helen Blauzdis, soloist of the L. U. C. December 4th Concert, will sing two numbers. Another soloist of exceptional ability is Miss Josephine Stanaitis, who will likewise sing several arias. Be sure to listen to the Progress Furniture Company's broadcast on April 2nd for the L. U. C.'s appearance on the air.

A few last-minute-reminders: if you are one of those individuals still having questionnaires out on the Survey conducted by the L. U. C., be sure to fill them out and return them to the person from whom you obtained them. This is very important. The L. U. C. needs your cooperation on this matter. We know you won't disappoint us.

Also to be kept in mind: The L. U. C. Scholarship Loan of \$300 is offered again this year to some needy student. If you are interested in obtaining this loan or know of anyone who would be, write to Mr. A. Rullis, 5409 S. Sacramento avenue.

—J. Rachens.

We cannot give this up without giving up all accumulated advantage. We would be reduced to primitive fundamentals and would thus benefit neither ourselves nor our country. And the more strongly Lithuanian-American youth realizes this, the better an opportunity it would have for a contribution to American culture.

Adherence to our Lithuanian culture does not necessarily mean a narrow policy of isolation and should not necessarily imply it. We can live in and develop our special group values and still live fully as Americans. But we must not retain our Lithuanian characteristics and our Lithuanian culture undeveloped. If we did we might as well place them in a museum at once. They must be brought constantly into contact with modern American conditions. The elements having surviving values should be strengthened and developed, and the elements not having that value should not be carried at dead weight.

Therefore, we—the American youth born of Lithuanian parents—should face the future with energy and courage. We should be aware of our opportunity to carry our Lithuanian characteristics into a coming American culture. And we should face with hope the responsibility of carrying on this difficult task. If we give up, the work can never be taken up again. If we are lax and lazy, the future will suffer accordingly. If we have no vision and respect, we shall be limited, and the work will be unfulfilled.

Let us, therefore, with vision, courage, and respect strive to build on American ideals and tradition, to perpetuate Lithuanian survival values into our growing culture, and to have a clear vision of a life as people, culturally strong and firmly rooted in the soil of our country.

(THE END)

Lithuanian Democrats To Honor Mayor Edward J. Kelly

Arrange Community Night April 2

The Lithuanian Democratic League of Cook County is sponsoring a Lithuanian Community night honoring Mayor Edward J. Kelly. Thomas Gordon for City Treasurer and Ludwig Schreiber for City Clerk on Sunday, April 2nd, 1939, at 7:00 P. M. at the Michael J. Flynn Hall, 3236 West 63rd Street.

The committee on arrangements for the evening's program is headed by Judge John T. Zuris and Al. G. Kumskis, President of the Lithuanian Democratic League, and they will be assisted by the following thirteen affiliated Lithuanian Democratic Club Representatives: Anthony Slakis, 7th Ward; Al. Kezis, 9th Ward; John Sucilla, 10th Ward; Bruno Jakaitis, 11th Ward; Wm. Poppell, 12th Ward; Dr. John Poška, 13th Ward; Al. Jesulaitis, 14th Ward; John Dowiat, 15th Ward; John Stankowicz, 16th Ward; Dr. T. Dundulis, 19th Ward; Joseph Judickas and George Chernauskas, 21st Ward; John Ramoska, 32nd Ward and Michael Grakauskas, Humboldt Park.

The above committee is working hard in preparation for a colorful entertainment program which will include Lithuanian folk dances, singers, comedians, musical numbers and a movie "Keep Chicago Safe".

Honored guests of the evening will include Mayor Edward J. Kelly, Thomas Gordon, Ludwig Schreiber, County Clerk Michael J. Flynn and the newly elected Alderman of the 13th Ward, Michael P. Hogan. Admission to this Lithuanian Community night is free and the Organization desires to extend a cordial invitation to all. Pol

Dramatic Entertainment At Sheridan Park

Junior Players Present "Hansel and Gretel"

The Sheridan Park Junior Dramatic Club, a lively and colorful group of young, local amateur entertainers, will present four juvenile plays titled "The Prince and the Peasants", "Hansel and Gretel", "Alice's Blue Gown" and "The China Pig" in the fieldhouse assembly hall, 910 So. Aberdeen St., today, March 27, at 7:30 P. M.

Principal roles will be enacted by Annabelle Laphan, Antoinette Esposito, Agnes Gannon, Rosemarie Calabrese, Anna D'Ambrosio, Carmella Vacerella, Rose Maliano, Esther Samuel, Ida Leiberman, Lorraine Notor and Laura Calabrese.

The supporting cast will include Stella Alagna, Minnie Calabrese, Frances Calabrese, Jean DiPaola, Josephine Taccetta, Norma Notor, Ida Paul, Marge Poulas, Mildred Herskovitz, Marge Potter, Adeline Izzi, Ida Panico, Lorraine Genovise and Lucy Esposito.

Miss Ida Commito of the Chicago Park District staff will direct the productions, and Wm. F. Steinhaus, park supervisor will oversee the arrangements.

Admission is free and residents of the community are invited to while away an hour two in a pleasant evening's entertainment. Sp.

Didžiulis Klaipėdos Draugijos Protesto Mitingas

Pasižymėjo Dideliu Upo Pakilimu; Dalyvavo Labai Daug Žmonių

Chicago Klaipėdos Draugijos protesto mitingas buvo paskubomis surengtas, bet sutraukė labai daug žmonių ir pasižymėjo dideliu upo pakilimu. Mitingas buvo surengtas į dvi dienis. Skaitlingos publikos atsilankymas ir pakili įvykio atmosfera parodo, kad Chicago lietuviai labai sujudinti Klaipėdos atplėsimu nuo Lietuvos. Hitlerio vėliausias smurtas žygis juos daugiau paveikė, negu kuri kita keletų praėjusių metų Lietuvos krizė.

Mitingas įvyko Chicago Lietuvių Auditorijoje, penktadienio vakare. Salė buvo pilnutėlė žmonių — įvairių pažiūrų ir nuomonių. Buvo labai daug naujieniečių, kiek mažiau katalikų, sandariečių ir grupelė komunistų.

Vyriausiu vakaro kalbėtoju buvo Dr. Pius Grigaitis, "Naujienu" redaktorius. Nuo kitų lietuvių laikraščių kalbėjo sekami asmenys: Leonardas Šimutis, "Draugo" redaktorius; Mikas Vaidyla, "Sandaros" redaktorius, adv. A. Olis, Dr. A. Zymontas ir adv. K. Savickas, Klaipėdos Draugijos sekretorius.

Skaitlinga Delegacija Čekoslovakų

Mitinge buvo atsilankiusi gana skaitlinga delegacija nuo čekų ir slovakių kolonijos Chicago. Už svečius kalbėjo prof.

J. Imshal, žymus čekų mokslininkas ir Chicago mokyklų superintendente asistentas. Keletais žodžiais susirinkimą sveikino S. Klička, kitas čekų lyderis Chicago, U. S. — Ispanijos karo veteranas ir Spanish War Veterans' organizacijos lyderis.

Dr. P. Grigaitis savo reikšmingo kalboje pabrėžė, kad paskutinių dienų įvykiai parodė Lietuvai reikalingumą pasitvirtinti vien savimi, neatsidedant ant pagalbos iš lauko. Didžiosios valstybės, pasirašiusios Klaipėdos statutą ir garantavusias uostą ir kraštą Lietuvai — tai Anglija, Francija, Italija ir Japonija. Bet jos nei nepasijudino Lietuvą apginti.

Užgrobdamas Klaipėdą, tėsė Dr. Grigaitis, Hitleris Lietuvai padarė didžiausią skriaudą. Klaipėda priklauso Lietuvai ne vien ekonominiams ir geografiniams, bet, kas svarbiausia, Klaipėdos kraštas yra ir buvo lietuviškas. Hitleris, sutrempė Klaipėdos sutartį ir duotas garantijas ir Lietuvą tiesiog apipletė. O faktas, kad didžiosios valstybės Lietuvos neapgyrė, dar kartą patvirtino mintis, kurios atkartotinai buvo skelbtos "Naujienose", kuomet dar tik buvo spėjama, kad Klaipėdai grėsia pavojus. "N." tvirtina, kad didžiosios valstybės Lietuvai negelbės, nes jos yra imperialistinės, rupinasi tik savo reikalais ir joms nesvarbu kas

PRANEŠIMAS APIE MIRTĮ

Marijos Jurgelionienės

Su skausmu širdyje šiuo metu pranešame, kad šio mėn. 25-tą, tuoj po 12 val. dieną, mirė kelionėje iš Chicago į Detroitą, sudavus traukiniui ir automobilį, kuriuo ji važiuojo su trimis savo draugėmis, "Naujienu" Direktoriaus narė ir Administratorė MARIJA JURGELIONIENĖ, buvusi Bernotaitė, eidama 52 metus amžiaus.

Gimė šiauliuose 1887 m. rugsėjo 26 d. Ėjo mokslą Mintojos (dabar Latvija) Mergaičių Gimnazijoje. Dirbo Vilniuje, kaip Administratoriaus padėjėja prie "Vilniaus žinių". Išvažiavo į Paryžių, paskui į Škotiją dirbti prie savaitraščio "Rankpelnio". Po to gyveno Krokuvoje ir prieš 30 metų atvyko į S. A. Jungtines Valstijas.

"Naujienoms" vėlionė pradėjo bendradarbiauti, kai tik laikraštis išėjo. Daug darbavosi lietuvių visuomeniniame judėjime, žodžiu ir raštu, šviesdama žmones. Per keletą metų vedė "Naujienose" Moterų Skyrį. Ilgai buvo LSS. Sekretorė-Vertėja.

"Naujienose" dirbo nuolatos nuo 1922 m. lapkričio 27 d. Buvo išrinkta į "Naujienu" Bendrovės Direkciją. Prieš trejus metus buvo paskirta "Naujienu" Administratorė ir šias pareigas ėjo iki pat savo mirties.

Bus pašarvota p. Juliaus Lulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave. (Phone: Lafayette 3572) šiandien 2 val. popiet.

Laidotuvės įvyks trečiądienį, kovo 29 d., Lietuvių Tautiškoje Kapinėse. Visi vėlionės draugai yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

Sunus VLADAS JURGELIONIS ir žmona THELMA, KLEOFAS JURGELIONIS, "NAUJIENU" BENDROVĖS DIREKCIJA.

ką daro su mažomis šalimis.

"Laisvės Idėja Paims Viršų"

Bet "Tautos Laisvės" idėja turi paimti viršų. Dr. Grigaitis kalbėjo toliau entuziastiškai pliojančiai publikai. Laisvės idėja yra dalis demokratijos principų. Tos idėjos niekas negali užgniauzti, nes milžiniška didžiama pasaulio žmonių tai idėja tiki.

Demokratijos ir laisvės idėja, betgi, reikia ginti. Ir čia la-

bai svarbią rolę gali ir privalo sulaukti ne vien senoji, bet ir jaunoji karta. Ji privalo ginti demokratiją Lietuvoje. Nes tai daroma jaunoji karta gins tas pačias idėjas, kurias atstovavo Jungtinių Valstijų kūrėjai Washingtonas ir Jeffersonas, ir eis jų nustatytais keliais.

Mikas Vaidyla aiškino publikai užkulisinius įvykius, kurie privedė prie Klaipėdos atidavimo Hitleriui. Jisai pabrėžė, kad krizė iškilo anksčiau negu tikėtasi. Grįždamas Kaunan iš popiežiaus vainikavimo ceremonijų, Lietuvos užsienio ministeris Juozas Urbšys sustojo Berlyne ir ten Vokietijos užsienio ministeris Joachim von Ribbentrop netikėtai užklupo jį su ultimatumu.

Ragina Visas Tautines Grupes Vienytis

Apeliuodamas į publikos patriotizmą jausmus, L. Šimutis kalbėjo, kad lietuviai šiais laikais yra labiau susipratę ir Klaipėdos atplėsimą nepriims šaltai. Jie atkakliai kovos tol kol Klaipėda nebus sugrąžinta Lietuvai. Panašiai kalbėjo adv. A. Olis. Jisai įvairiais argumentais nurodinėjo, kad Lietuvai Klaipėda priklauso ir istorinei ir ekonomiškai ir geografinai.

Svečias prof. Imshal ir vėliau antras čekas, p. Klička reikšė širdingą užuojautą lietuviams, ir tvirtino, kad su pasiryžimu ir neatlaidumu kovodami, lietuviai Klaipėdą atgaus, taip kaip čekai ir slovakai neaatidijojamai atsteigs Čekoslovakijos nepriklausomybę. Prof. Imshal ragino visas tautines grupes Chicago susijungti kovai su plėšiku Hitleriu, kuris gali sunaikinti visų Europos žmonių laisvę ir mažų šalių nepriklausomybę.

Mitingas buvo užbaigtas su priėmimo rezoliucijos, kurioje susirinkę žmonės pareiškė savo protestą prieš Klaipėdos pagrobimą ir padėką Amerikos valdžiai, kad atsisakė tą smurtu žygi pripažinti.

Mitingą atidarė Dr. A. Zymontas, o pirmininkavo adv. K. Savickas. Programą dainomis pajavirino merginų choras, vedamas A. Pocius. — R.

Pasekmingas Kovo 8 "Moterų Dienos" Minejimas

Dalyvavo Daug Žmonių

Pereitą sekmadienį įvyko Moterų 8 dienos kovo paminėjimo rengimas, Mildos svet., 3142 S. Halsted St.

Paminėjimą surengė Vidurvakarių Liet. Moterų sąryšis.

Kalbėjo K. Keturakienė apie jaunųjų auklėjimą, ir kelios kitos moteriškos.

Programą pildė Bridgeporto Vaikų Draugijė, po vadovystės M. H. Dabulskaitės ir Jaunųjų Vaikų kvartetės, vadovaujamos P. Rašinskaitės. Brighton Parko Jaunųjų grupė padainavo keletą dainelių ir pašoko. Pačios mergaitės išpildė programą, nes jų mokytoja A. Zabukienė sunkiai susirgo ir negalėjo dalyvauti.

Dainavo taipgi Moterų Kultūros choras, po vadovybe mokytojos O. Petrutienės.

Visos kalbėtojos, ir programos dalyviai, kaip senosios gentkartės, ir jaunosios, visi atliko savo užduotis pagal geriausią sugebėjimą. Po programos buvo šokiai. Publikos buvo pilnai Mildos svet., linksmos, šoko, iki vėlybiam vakarui. A. M-nė.

Chicago Draugijų, Klubių Valdybos 1939 Metams

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirmininkas — M. Grakauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirmininkas — Mike Čepulevičius, 3327 Le Moyne St.; Protokolo sekretorius — Anton Lungevicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2235; Finansų sekretorius — Stanley B. Neckis, 3247 Beach Ave.; Kasierius — John Kuprevičius, 3446 W. Pierce Ave.; Maršalka — Anton Kuprevičius, 3448 Le Moyne St.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB VALDYBA 1939 M.: Pirmin. — J. Svyrtorius, 4000 So. Talman Ave.; Vice-pirmin. — L. Lubik, 2804 W. 45th St.; Nut. rašt. — Paul J. Petraitis, 752 W. 33rd St.; tel. Victory 8770; Kasierius — Helen Gramantienė, 4535 So. Rockwell St.; tel. Lafayette 2418; Fin. rašt. — F. Wittis, 4469 Archer Ave.; tel. Lafayette 1374; Kontr. rašt. — P. Montvidas, 4135 So. Campbell Ave.; Kasos glob. — J. Jesinuas, 2440 W. Pershing Rd.; Dr. kvotėjas — Dr. A. J. Manikas, 4070 Archer Ave., tel. Lafayette 3051; Teisėjas — F. Sever, 4243 S. Sacramento Ave.; Korespondentas — J. Kiskis, 2543 W. 45th St.; Maršalka — J. Balaitis, 2820 W. 43rd St. Susirinkimai atsiduoda kas mėnesį trečią (3) sekmadienį 1 val. popiet. Į klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

ILLINOIS LIETUVIŲ PASELOS KLUBO VALDYBA 1939 M.: Valter Lekis, pirm., 6935 So. Artesian Ave.; A. Lazauskas — pirm., 3223 So. Green St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 South Union Ave., tel. Yards 5773; F. Norkus — fin. rašt., 4101 S. Richmond St.; Frank Bakutis — ižd., 2603 W. 69th St.; K. Visackis — ižd. glob.; J. Adomaitis — kontr. rašt.; A. Antanaitis — maršalka. Susirinkimai atsiduoda kas mėnesį pirmą penktadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1939 METAMS: J. Balchunas — pirm., 3200 So. Lowe Ave.; Petronėlė Kvietkienė — pirm. pagalb., 3140 So. Lowe Ave.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 So. Union Ave.; F. Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Z. Grigonis — kontr. rašt.; P. Juozapavičius — ižd. globėjas; J. Rachunas — ižd. rinkininkas, 3137 S. Halsted St.; L. Jucius — maršalka; Dr. J. P. Poška — Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., tel. Victory 3687. Susirinkimai atsiduoda kas mėnesį antrą (2) sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Į draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTūros RATELIO VALDYBA 1939 M.: Pirmin. — Bill Likša, 3427 South Lithuania Ave.; Vice-pirmin. — A. Papiuskas; Finansų sekret. — E. Zapytalas; Prot. rašt. — B. M. Burbulytė, 4073 Archer Ave.; Ižd. — Ant. Jakutis; Veiklos komisija: A. J. Povilonis, V. Raita, Ona Šimkaitė, Bronė Laucaitė ir Ant. Jakutis. Susirinkimus laiko ketvirtame trečiądienį kiekvieno mėnesio, o choro pamokos kiekvieno penktadienio vakarą, J. Yuškos salėje, 2417 W. 43 St.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

AŠ FRANCISKA SORAITE paieškau savo pusbrolio ir pusėsėdės Petronėlės Kubeckų. Paieina iš Kražių parapijos. Seniau gyveno Philadelphiaj. Malonėkit atsiliepti arba kas pažįstat malonėkit man pranešti už ką busiu dėkinga. Frances Daugint, 359 Jefferson ave. Aurora, Ill.

BRIDGEPORTO NAMU SAVININKŲ SAJUNGOS VALDYBA 1939 METAMS: Pirmininkas — Antanas Simkus, 3120 So. Lithuania Ave.; Pagalb. — John Begin, 3400 So. Lowe Ave.; Nut. rašt. — Stanislas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Domininkas Gulbinas, 3144 So. Wallace Ave.; Kontr. rašt. — Jonas Motiejunas, 3400 So. Union Ave.; Kasierius — Petras Balsis, 5653 So. Thorpe St.; Maršalka — Leonas Liaudanskas, 3130 So. Halsted St. Laiko susirinkimus kas mėnesį, pirmą trečiądienį, Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

DRAUGYSTĖ LIETUVIŠKA VĖLIAVA AMERIKOJE No. 1 VALDYBA 1939 METAMS: Kaz. Davis — pirmininkas, 5648 So. Bishop; J. Budreikienė — vice pirm.; P. Budreikis — nutarimų rašt., 3118 West 39th St.; S. Skridulis — fin. rašt.; Ant. Česna — kasierius; A. Kauniškienė, S. Yovanitis — kasos globėjai. Susirinkimai laikoma antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, Česnos svetainėje, 4501 So. Paulina St. 1:00 po pietų.

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirmininkas — Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave.; Vice-pirm. — Jonas Simonas, 2520 W. 70th St.; Prot. sekretorium — B. Alys Armoška, 3709 W. 61st Place; Fin. sek. — Antanas Rudokas, 4547 So. Westan Ave.; Ižd. rinkininkas — Aleksas Milleris, 4258 S. Western Ave.; Ižd. globėja — Elena Norik, 4003 So. Francisco Ave.; Maršalka — Pranas Wonskus, 2649 West 43rd St. ir Korespondentas — Juozas Kaunas, 3229 Lithuania Ave. Į Apšvietos Komisiją išrinkti: Steponas Geniotis, Juozas Kaunas ir Viktoras Kelpšas. Kontrolės Komisijon išrinkti: Vincas Stulpinis, Nikodemus Radis, Antanė Dambrauskaitė, Antanas Pocius ir Leonas Geniotis.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDYBA 1939 M.: Pirmininkas — Juozapas Ruita, 3141 So. Halsted St.; Pagalb. — Petras Pauzolis, 3427 So. Halsted St.; Nut. rašt. — Stanislovas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Feliksas Kasperas, 3534 So. Lowe Ave.; Kontrolės rašt. — Walter Dulevich, 8728 Harper Ave.; Kasierius — Juozapas Balčiūnas, 3200 S. Lowe Ave.; Apeknas kasos — Jurgis Aresunas, 3623 1/2 S. Emerald Av.; Apeknas kasos — Francis Kunevičius, 3201 So. Green St.; Apeknas ligonių — Kazimieras Valaitis, 7104 S. Emerald Ave.; Maršalka — Petras Bardis, 3510 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas pirmą penktadienį 7:30 val. vakaro, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

LITHUANIAN KEISTUTIS BENEFIT CLUB VALDYBA 1939 M.: J. Sholteman — pirm., 3237 West Le Moyne st.; J. Stalioraitis — pirm. pagalb. rinkininkas; Miss H. Chapas — nut. rašt.; Walter Sharaka — finansų rašt., 4635 South Washenaw ave.; N. Klimas — ižd., 4516 S. California Ave. Laf. 9849; Dr. M. T. Strikolis — gydytojas, 4645 So. Ashland ave., tel. Yards 4787; G. Menkas — patarėjas, 139 N. Clark St., tel. Central 1566; J. Kondroška — kontr. pirm., 3119 W. Pershing road; J. Stulgaitis — birozio pirmininkas. Klubas susirinkimai atsiduoda kiekvieną mėnesį, kas pirmą sekmadienį 12 val. d. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — A. Valskis, 3341 Evergreen Ave., tel. Belmont 7678; Vice-pirm. — J. Ambrulevicius, 2002 Concord Pl.; Užrašų rašt. — M. Čepul, 3327 Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; Fin. rašt. — B. Rogers, 2345 North Kedzie Blvd., tel. Spaulding 3180; Ižd. kasier. — J. Raita, 4839 Winemac Ave.; Kontr. rašt. — S. Benekis, 3247 Beach Ave.; Kas. gl. — A. Lungevic, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 3254; Maršalka — J. Milaševič, 2750 N. Nevada Ave. Susirinkimai yra laikoma kas pirmą ketvirtą, po antrašu 3800 W. Armitage Ave.

L. ZAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — P. Arlauskas, 1947 N. Cleveland Ave.; Pirm. pagalb. — A. Niprikas, 3235 S. Halsted St. Nut. rašt. — J. Keturakis, 1525 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Ona Užkuraitė — fin. rašt., 1329 N. Dearborn St.; Emilija Ramauskienė — Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd. St. Niprikas — Kasierius, 3235 S. Halsted St.; Kasos globėjai — Adolf Mieravičius, 2539 West 46th Place ir F. Povilaitis, 10051 So. La Salle St.; Korespondentas — J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero, Ill.; Maršalka — Kaz. Balčiūnas, 3521 W. 38th Place. Susirinkimai laikoma vieną kartą mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

AUTOMOBILIŲ MEKANIKAS ieškau darbo. Patyręs apie 18 metų — Klauskite Tony Daukas, tel. Republic 5024.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

MERGINA BENDRAM namų darbu patyrusi — nėra skalbimo nei virimo. Maža šeima — savas kambarys, radijo. \$7.00. Briargate 9389.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA SENYVO VYRO visam darbu ukyje. 1130 So. Albany Ave. Tel. Van Buren 2722.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON furnished kambarius. karštu vandeniu apšildomas, geras patarnavimas — švarus. \$2.00 į savaitę. 2100 W. 59th St.

LOOM—WANTED Nori Pirkti Stakles

NORI PIRKTI Lietuviškų Staklių. Kas turite telefonokite NORMAN 7557 arba rašykite 5949 So. Aberdeen St.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trokai Pardavimui

4 DURŲ TOURING Sedan 1937 Plymouth, Heateris ir defrosteris. Karas atsižymi kaip naujas — už prieinamą kainą. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Victory 1717. Del informacijų klauskite CARL WAINORA.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rinkalaid ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI BUCERNES iced boksas, geram stovų, kaip naujas. 6x8 dydžio. 2539 West 69th St.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

300 IMOKETI. Nupirksi 2 flatų plytinių 6 ir 6 kambarių — priims mažą morgiai. Lowe ave. arti 36 gatvės.

GORDON REALTY, 809 W. 35th St. YARDS 4329.

GERIAUSI PIRKINIAI ŠIA savaitę. North Avenue, 2-1 aukštų krautuvės, rendos \$600 metams tikta \$3500. Spaulding Avenue, 13 apartamentų, rendos \$6000 metams, tikta \$20,000. Springfield Avenue, 28 apartamentų, rendos \$11,000 metams, tikta \$38,000.

Kitas geras PIRKINYS — 2 krautuvės — 2x6 kambarių apartamentai, rendos \$1800, garu šildoma, pilna kaina \$7000. Virškalbamų nuosavybės galima parduoti ant išmokėjimo. Veik greitai. Atidara jūsų patogumui sekmadieniais ir vakarais. FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 Fullerton Avenue. Tel. Spaulding 1500. 10 N. Clark St. Dearborn 1540

PARDUODA 2 AUKŠTŲ freiminį namą, 4-4 kambarių flatai. Pigiai. Kreiptis 1454 So. Koln.

KAMPINIS 13 apartamentų, metinių pajamų \$6270, tikta \$20,000. Reikalaujama \$5,000. Kampinis gelytonų plytų 4 apartamentų, roll away beds, showers, 2 katu garažas, \$9,500 — Reikalaujama \$2,000. MIDDLE STATE MORTGAGE 4027 N. Crawford Avenue. Independence 6870.

PARDAVIMUI FREIMINIS NAMAS 7 kambarių, 5 lotai — 125 pėdų ketvirtinai — \$450 pinigais — kita mėnesiniai išmokėjimais. 11322 So. Troy Street.

REAL ESTATE TO EXCHANGE Namai Zemė Mainais

MAINYS bižnivią nuosavybę ir taverną ir privatų namą. Kreiptis į savininką 4635 So. Wood St. Tel. YARDS 2194.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

57 AKRAI, visas įrengimas su grū namu. 80 mylių nuo Chicago. Mainys į nuosavybę. Rašyti. Box 953, 1739 So. Halsted St.

FINANCIAL Finansai-Paskolos

DUODAME PASKOLAS ant ANTRŲ MORGICIŲ. PETERS BROS. and CO. 1647 W. 47 St. Antros lubos.

REIKALINGAS PIRMAS MORGICIUS. Gera proga pinigui įdėti. Pašukite CANAL 2183.

SOIL—FOR SALE Juodžemis—Pardavimui.

PIRMOS RUŠIES JUODŽEMIS dalygynų ir žolynų specialiai maišytas su durpėmis ir trąšomis. Parduodam bušeliais arba vezimais. 1 bušelis 25c; 5 bušeliai \$1.00; 15 bušelių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną bušelį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare. CHARLES GAVCUS 6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

IGNACAS JAMES KAZLAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 24 d., 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs šiauliu apskrity, Klovanų parap., Leipuškių kaime.

Amerikoj išgyveno 29 m. Paliko dideliame nuliudime moterį Johanną (po tėvais Zolaitę), sūnų Vytautą, brolių Joną ir broliene Elzbieta ir kitas gimines Amerikoje. Lietuvoje — brolių Mikolą, dvi seseris Elzbieta ir Teklę, broliene ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks Antradienį, kovo 28 d. 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Liet. Tautiškas kapines.

Visi a. a. Ignaco James Kazlauskio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Moteris, Sunus, Broliene ir kitos Giminės. Laid. Dir. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

Metinės Mirties Sukaktuvės.

PETRAS TRUMPAITIS

Persikyrė su šiuo pasauliu 27 d. kovo mėn., 1938 m., sulaukęs 47 m. amž., gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Eržvilko parap., Zukaicių kaime. Mirė ir palaidotas Detroit, Mich.

Paliko dideliame nuliudime brolių Joną, seserį Petronėlę Kudro-Alekno, motinėlę Oną, gimines ir draugus.

Mes Tave mūsų brangusis brolieli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesu, bet mes anksčiau ar vėliau pns Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudė liekame, Sesuo, Brolis ir Motinėlė.

Darau tau šią atmintį, mano brolieli, nes negaliu tavęs užmiršti.

Petronėlė Kudro-Alekno.

BOLESLOVAS JANKAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 26 d., 6 val. ryto, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Kauno rėdyboj, Kedainių apskr., Krakų parap., Šulatių kaime. Amerikoj išgyveno 32 metus.

Paliko dideliame nuliudime pusbrolių Stanislovą Kunevičių, jo žmoną Antanina, jo dukterį Oną Piliponį ir jos vyrą Kazimierą; pusbrolių Vincą Jankauską, pusbrolių Pranciškų Kunevičių ir jo šeimyną ir daug kitų giminių Lietuvoje — brolių Motiejų ir jo šeimyną, dvi seseris ir daug kitų giminių.

Priklauš prie Jaunų Liet. Tautiško Klubo, Keistutis Klubo ir Teisybės Mylėtojų Draugijos. Kunas pašarvotas namie, 3232 So. Union Ave. Laidotuvės įvyks Trečiądienį, kovo 29 d., 8 val. ryto, iš namų į Šv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsisus gėdylingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Boleslovo Jankausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame,

Pusbroliai, jų šeimynos ir kiti Giminės. Laid. Direktorius P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

LOVEIKIS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

Mūsų "Bosienės" nebėra...
Taip mes ją meiliai vadinavome.

Jeigu ji šiuo momentu atsikeltų, ji pažiūrėtų į "Naujienu" triobesio vidų, jos akys suspindėtų ir ji linksmiai šuktėtų —

"Tai gerai! Taip juk ir turi būti!"

Ji pamatytų, kad visi darbininkai prie savo kasdieninio darbo, nors jų mintys rauduoja baisesios tragedijos ir jos staigos mirties akivaizdoje. Ji išgirstų linotipų taršėjimą, duslų preso dundėjimą. Ji suostų nesudžiuvusiu, šviežiu rašalu kvepiantį popierių, išeinantį iš preso volų. Tai rytojaus dienos numeris "Naujienu".

Taip, ji linksmiai nusišypsoję ir sušuktų —

"Tai gerai! Taip turi būti!"

Ne kartą ji man taip sakydavo ir, žinodamas jos asmenį, aš jai tikėjau.

Gerai atsimenu jos žodžius, "Nežiurint kokius svarbus mes esam, nežiurint kokius svarbiems uždaviniams mes esame skirti, kai mes numirsim, pasaulis nestos. Taip bus ir su manim. Aš mirsiu, o 'N-os' vis tiek eis. Aš noriu, kad jos eitų. Atgyvenusi savo gyvybės valandas, aš noriu taip staigiai iš savo pareigų pasitraukti, kad niekas neturėtų progos skausmo supausta širdim laukti mano gyvenimo užgesimo, ir kad viskas vėl eitų kaip ėjo. Aš noriu, kad būtų tik 'trekšt' ir jau manęs nebėra — kam čia dar skausmą kitiems teikti, kam čia rūpesčius apkrauti. Aš nesu tokia jau svarbi, aš tik menkutė dalelė šio pasaulio ir savo silpnomis rankomis grabaliuosi patamsyje, norėdama padaryti kuogeriausia, kas man lemta padaryti."

Taip ji man vėl kalbėjo pereinant penktadienį, ir linksmiai ruošėsi kelionei į Detroitą. Ir pasakojo, kaip smagu jai bus ten nuvažiuoti! "Seniai bebuvau išvažiuusi ir dar nei kartą tokios kelionės nedariau automobiliu!"

Šiandien mano ir visų mano kolegų "Naujienuose" širdys gaudžiai verkia. Neveltui juk, štai, linotipisto, ir korektoriaus, ir ofiso darbininko ir dženitoriaus akyse ašaros spindi. Ir jų rankos tik neva darbą dirba... nes —

Mūsų "Bosienės" nebėra...
...Nejaugi?! Baisi nuojauta mus sukrečia ir vėl žiurim į telegramą.

...Nejaugi! Negali būti! Širdij taip negera pasidaro, kad, rodos, ji sustos plaku si, ir rankos nutirpsta.

Kas darėsi "Naujienuose", kai telegrama su baisiais žodžiais atėjo, sunku atpažinti.

Bet mūsų akys verkė, mintys verkė, nes —

Mūsų "Bosienės" tikrai nebėra — — —

Iš Nelaimės Vietos

KALAMAZOO, MICH.

Šeštadienį, kovo 25 d., 1939 m., kaip tik buvo gauta žinia apie tragingą mirtį drg. M. Jurgelionienės automobilio kolizijoje, Rypkevičius ir aš nuvažiavome į nelaimės vietą — Kalamazoo, Mich.

Nors tai jau buvo vakaras, apie 9:30 val. vakaro, bet mes, važiuodami automobiliu pastebėjome, kad sakytų vietą, (apie 4 mylios į vakarus nuo Kalamazoo, Mich.) tarp kalnelių bėga geležinkelio linija ir važiuojant numerio 12 vieškelio, nematyti ateinančio iš vienos pusės traukinio.

Kai tik tuo tarpu, kada mūsų keliauninkės prisiartinio prie kryžkelės ir staiga pamatė, kad atbėga traukinys, p-lė Bernotaitė, automobilias vairuotoja, bandė umai sustabdyti automobilį, bet kelias po lietaus buvo slidus, automobilis paslydo ir traukinio lokomotyvu trenkė didžiausiu smarkumu į pat mašinos kampaną, kuriame sėdėjo Marija Jurgelionienė.

Ji buvo vietoje užmušta, o kitos trys moters—Adelė Nausėdienė, Leonora Nemčauskaitė (Nimhosk) ir, Stasė Bernotaitė, sužeistos. Jos visos trys gulė Kalamazoo ligoninėje. Apilankėme jas. Adelė Nausėdienė labiausiai sužeista, o Bernotaitė ir Nemčauskaitė lengviau sužeistos. Gydytojas sako, kad už poros dienų šios dvi panelės galės važiuoti namo. Adelė Nausėdienė reikės ilgiau pagulėti ligoninėje.

P-lė Nemčauskaitė tvirtina, kad artinantis prie tos nelaimingos geležinkelio kryžkelės, jokių signalų nei ženklų nebuvo ir jos nematė ir nežinojo, kad traukinys ateina.

Mes norėjome nuo šerifo gauti pilną raportą apie šį nelaimingą įvykį, bet geležinkelio kompanija jau pirmiau buvo visus dokumentus išsivežusi tyrinėti.

Geležinkelio kompanijos gydytojas buvo klausinėti ir Adelės Nausėdienės.

P-lės Nemčauskaitės atvažiavo aplankyti jos sesutė iš Chicago, ir kita moteris. Pas p-lę Bernotaitę atvažiavo jos darbdavys, tik pas Adelę Nausėdienę niekas neatvažiavo.

Mudu su Rypkevičium jį aplankė vieną sykį. Norėjome aplankyti dar kartą, bet ji buvo išvežta į operacijos skyrių, tai antru sykiu neteko jos matyti.

Surankiojom jų visus daiktus ir atidavėm jų globai. O Marijos Jurgelionienės daiktus ir rūbus parvežėm į Chicago. Jos kuną jau parvežė laidotuvių direktorius p. Liulevičius.

Matėm ir tą sudaužytą automobilį, kuriuo jos važiavo į Detroitą. Tiesiog stebėtis reiki.

kia, kaip jų visų vietoje neužmušė. Automobilius taip sulamdytas, kad nei pažinti negalima,—visa užpakalinė dalis automobilio sugrasta į pirmą.

Keliauninkės automobiliuje sėdėjo taip:

P-lė Bernotaitė prie vairo, šalia jos Adelė Nausėdienė. Užpakalinėje dalyje sėdėjo p-lė Nemčauskaitė ir Marija Jurgelionienė.

Šerifas mums pasakojo, kad toje vietoje jau šeši žmonės užmušti. Šįmet jau antras toks nelaimingas atsitikimas.

Geležinkelio kompanijos turėtų pasirūpinti geležinkelio bėgius išskelti per vieškelius, kuriais automobiliai važinėja, nes tokių tragingų nelaimių bus dar tukstančiai, kol tokie pavojai nebus pašalinti.

Be galo skaudu, kad žmogus be jokio reikalo turi žūti. O ypač gaila ir ašaros veržiasi iš akių, kuomet pamanai, kad mes, jau niekuomet nebeamatysime "Mariutės" savo tarpe.

—A. Žymontas.

Balandžio Pirmą Ivyksta Bendras Linksmųjų Vak.

Rengia LSS Centralinė Kuopa ir LDD 4-ta Kuopa

Balandžio pirmą dieną, kaip visiemis yra žinoma, įvyksta įvairių špų tarp žmonių. Daugybės žmonių mėgsta vieni kitus prigauti ir turėti gardaus juoko iš prigautojo. Trumpai tariant, yra tai tradicinė pasaulio špų diena.

Šitoj taip įdomioj špų dienoj, t. y. balandžio 1 d., šeštadienio vakare, p-no Neffo svetainėje, 2435 S. Leavitt St., LSS Centralinė kuopa ir Lietuvių Darb. D-jos 4-ta kuopa rengia šaunų linksmųjų vakarėlį. Į tariamą vakarėlį yra kviečiamas "Naujos Gdynės" choro jaunimas, kuris palinksims susirinkusią publiką su gražiomis dainomis. Bet dar to negana; bus gera šokių orkestra, kuri gros džiazą ir klumpakojį, kas duos progą visiems smagiai pasišokti.

Na, o mūsų šaunios šeimninės pasirengę visus svečius pavašinti su skaniais užkandžiais k. t. varškėčiais, virtiniais, košeliene ir skaniom silkėm. Ir už tai reikės mokėti tik 25c. Tiek bus įžangos bilietas.

Kaip matote, dalykas nepaprastas, barginas ir pasilinksminimas didžiausias. Todėl visi draugai ir svečiai, atvykę balandžio 1 d., kaip 7:30 vakare, į Neffo svetainę, ir ten visi kartu pasilinksminsim. Kviečia:

LSS ir LDD kuopos

Sveikinimai Naujienoms

Walter Butkus, 564 W. 18th Street, Chicago, savininkas "Notions" — tabako, cigarečių krautuvės, ir "Naujienu" skaitytojas nuo pat pirmojo numerio, prisitūte "Naujienu" sveikinimą 25 metų jubiliejau proga ir linki visiems "Naujienu" vedėjams ir štabo nariams pasekmingai darbuotis lietuvių švietimo ir pažangos srityj.

Su sveikinimu jis prisitūte \$15 auką "Naujienu" Namu Fondui. Už sveikinimus ir auką širdingai dėkojam ir atsi-prašom p. Butkaus, kad jo aukos nepaskelbėm ankščiau.

"N-os".

(ACME-NAUJIENU Foto) SAN DIEGO, CAL. — Evelyn Hayes "dėvi kostiumą, kurį ji pasidarė iš selerijų ("celery")."

(ACME-NAUJIENU Foto) Quebec provincijos vyriausias teisėjas R. A. E. Green-shields, kuris pasakys Anglijos karaliaus sutiktųjų kalbą. Jis yra vienas iš labiausiai pasižymėjusių Kanados aštriapročių.

Varžosi Su Tėvais Už Auginimą Sesers

Kam Kudikis Priklauso?

Motina ir sesuo varžosi kauntės teisme už teisę auginti garbanuotą Hilda Pantel 7 metų. Per pastaruosius penkis metus Hilda gyveno pas savo seserę Mrs. Anne Harrison, 909 Wil-son Ave. Dabar ji nori Hildą paimiti auginti kaip savo dukterę. Tuo ji pataptų pamotė savo seserei.

Bet jos tėvai, kurie dirba prie WPA, ir uždirba \$65 į mėnesį, be to turi 7 kitus vaikus, tam priešinasi. Mergaitė taip pripratusi prie savo sesers, kad vadina ją "mama", o jos vyrą "daddy". O į savo tėvus mažai kreipia domės. Mergaitė ir toliau pasiliks pas seserį iki teismo geg. 26 d. išneš galutiną nuosprendį.

Statys naują High Mokyklą Bridgeporte

Nauja mokykla kainuosianti \$1,000,000

Mokyklų taryba parinko vietą naujai high mokyklai Bridgeporte. Kartu pradėta rengti vieta naujai St. Rita katalikų high mokyklai prie 63 ir Oak-ley Ave.

Naujoji viešoji high mokykla Bridgeporte kainuosianti apie \$1,000,000 ir bus statoma prie 36 Lituanica Ave., 37 ir Sangamon gatvių. Ji užims vietą senosios Tilden Technical mokyklos.

Tuojaus prasidės išpirkimas reikiamos mokyklai žemės.

Bučeris Pasipriešino Plėšikams Ir Vieną Jų Nušovė

Edward J. Lawall, 56 m., turintis bučernę 3152 West 111th St., Mt. Greenwood, uždarius bučernę, kaip paprastai atvažiavo jo sunai parsivežti jį namo 11148 S. Homan Ave. Parvažiavus namo prie namų rado stovintį tamsų automobilių, iš kurio išsoko du vyrai ir atstatė revolverius, Lawall irgi buvo pasiėmęs revolverį. Jis tuojaus pradėjo šaudyti ir vieną plėšikų nušovė.

Nušautasis plėšikas yra apie 23 m. amžiaus ir tebėra neidentifikuotas.

Jei ir būtų pasisekę Lawall apiplėšti, tai nebūtų daug pelnė, nes jis visus pinigų buvo palikęs bučernėj ir su savim turėjo tik 50c.

Suėmė Jauną Lietuvį Už Plėšimą

Sako, Papildė Daug Prasi-žengimų

Budrus kaimynas pašaukė Austin policiją ir pranešė, kad gretimuose namuose 1257 N. Mason St. yra plėšikas.

Atvykusi policija užtiko išeinantį iš namo jauną lietuvį Stanley Gerchus, 20 m., 1733 S. Desplaines Ave. Pas jį rasta ir vogtų daiktų. Jis prisipažino bandęs apvogti namą ir papildęs daugelį kitų plėšimų.

Kunigas M. X. Mockus Dėkoja Už Aukas

Nauja stambi auka iš Norwood, Mass.

Nors pats jau seniai rašyti negalio, del mano sunkios ir ilgos ligos, vienok jaučiu savo pareigą padėkoti visiems savo rėmėjams, kurie manęs neapleidžia. Vieni su didesne, kiti su mažesne auka sušelpia mane, prisijusdami į mano šelpimo fondą. Todėl prašau šelpimo fondo sekretoriaus išstati visiems aukavusiems mano vardu širdingiausių padėką. Taip rašo kunigas M. X. Mockus.

Paskutiniaisiais laikais aplaikyta stambi auga nuo Amerikos Lietuvių piliečių bendrovės iš Norwood, Mass., sumoje \$10.00, kuriuos prisitūte minėtas bendrovės sekretorius P. Krūčas, 21 St. George Ave., Norwood, Mass.

Tariu širdingiausių ačiū virš minėtai bendrovei. Minėtą auką priėmiau ir perdaviau fondo išdininkui Step. Dambrauskui, 56 E. 101 St., Chicago, Ill.

K. M. X. Mockaus šelp. fondo sekretorius, Antanas Jocius, 135 E. 114th Pl., Chicago, Ill.

Liet. Moterų Konferencija Balandžio 2 d.

Ruošiasi N. Y. Moterų Suvažiavimui

Vidurvakarių valstijų Lietuvių Moterų sąryšio konferencija įvyks April-Bal. 2-rą dieną. Pradžia 10-tą val. ryto, Mildos svet., 3142 S. Halsted Street.

Pirmoji konferencija įvykusi pora metų atgal, buvo pasėkminga. Jau iš nekurio draugijų delegatės išrinktos, kaip tai:

Keistučio klubo—5-kios, Apšvietos—5-kios, Brighton Parko Moterų klubo—3-ys, Liet. Palaimintos Draugijos—3 del., Chicago Moterų Kultūros klubo—10 del., Roselando Moterų klubo—8 del.,

Iš Clevelando—3 del., Iš Rockfordo—5-kios, Iš Kenosha—5-kios. Delegatės išrinko visos kuopos Darbininkų Susivienijimo: Iš Detroito—3 del., Northsidės Moterų klubo—apie 3, Iš Gary, Ind.—keletas delegačių, ir iš kitur. Ne visos organizacijos praneš kurios dalyvauja.

Suvažiavimas New Yorke

Kalbės mokytoja E. Mikužiutė. Konferencijos tikslas prisirengti prie Lietuvių Moterų Suvažiavimo ir rankdarbių parodos. Suvažiavimas įvyks rugsėjo-September dienomis 7, 8 ir 9tą d., New Yorke, N. Y. Konferencija bus skaitlinga.

A. M-nė.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJ

Ernest Anderson, 34 metų, laikrodininkas iš Elgin, bandė nušauti savo buvusią žmoną Mary jos namuose, Elgine. Jis paleido šuvį per virtuvės langą, bet nepataikė. Vistiek ji sukruto. Kaip matyt, jis manė ją nušovęs, po to ir pats nušiovė.

Jis gyveno hotely 440 Sherman St.

Frederico Cannestelli ir jo žmona Herma, kurie cirku yra žinomi kaip arielistai Two Novellos, liko apvogti vaidinant Kedzie teatre, 3210 W. Madison St. Pavogti jų drabužiai ir \$500 jų akto reikmenų.

Du plėšikai nuginklavo parkų policistą Ray Kussman ir atėmė iš vaistininko Wm. Lubar, 2300 Addison St. \$110.

Policija ieško mušėikų, kurie per langą paleido kelis šuvius į Leonard Cicierski alinę, 817 W. 123 St., Calumet City ir sužeidė du žmones, Charles Palumbo, 24 m., Calumet City ir Pasquale Esposito, 32 m., Blue Island.

Policija ieško gerai pasirengusio plėšiko, kuris atėmė \$9 iš Edward Greenberg, taksi šoferio ir jį peršovė, sunaikia jį sužeisdamas.

Plėšikas pasiėmė taksį prie 606 S. State St. ir privertė jį nuvežti prie 29 ir Prairie Ave., kur Greenbergą, 28 m. ir peršovė.

Municipalis teisėjas Hermes nuteisė negrą Percy Davis Ragland, 742 E. 42 St., užsi-mokėti \$2,140 pabaudos. Kadangi jis tiek pinigų neturėjo, tai turės atsėdėti kalėjime 1-426 dienas.

Derybomis nepavyko sutaukinti streiką geležies statybos darbininkų streiką, kuris sustabdė statymą daugiau 100 didelių pastatų.

Policistas Charles Evans iš Englewood stoties liko laikomas suspenduotas už sukėlimą muštynių Hearsto trobesy, 326 W. Madison St. Jis teisinasi buvęs užpultas.

Nusinuodijo Lietuvė Šeiminkė

Mrs. Grace Matuz, 19 m., 4330 S. Paulina St., mirė Southtown ligoninėje nuo nuodų. Pasak jos vyro Frank, 22 m., dženitoriaus, ji išgėrė nuodų po šeimyninio barnio.

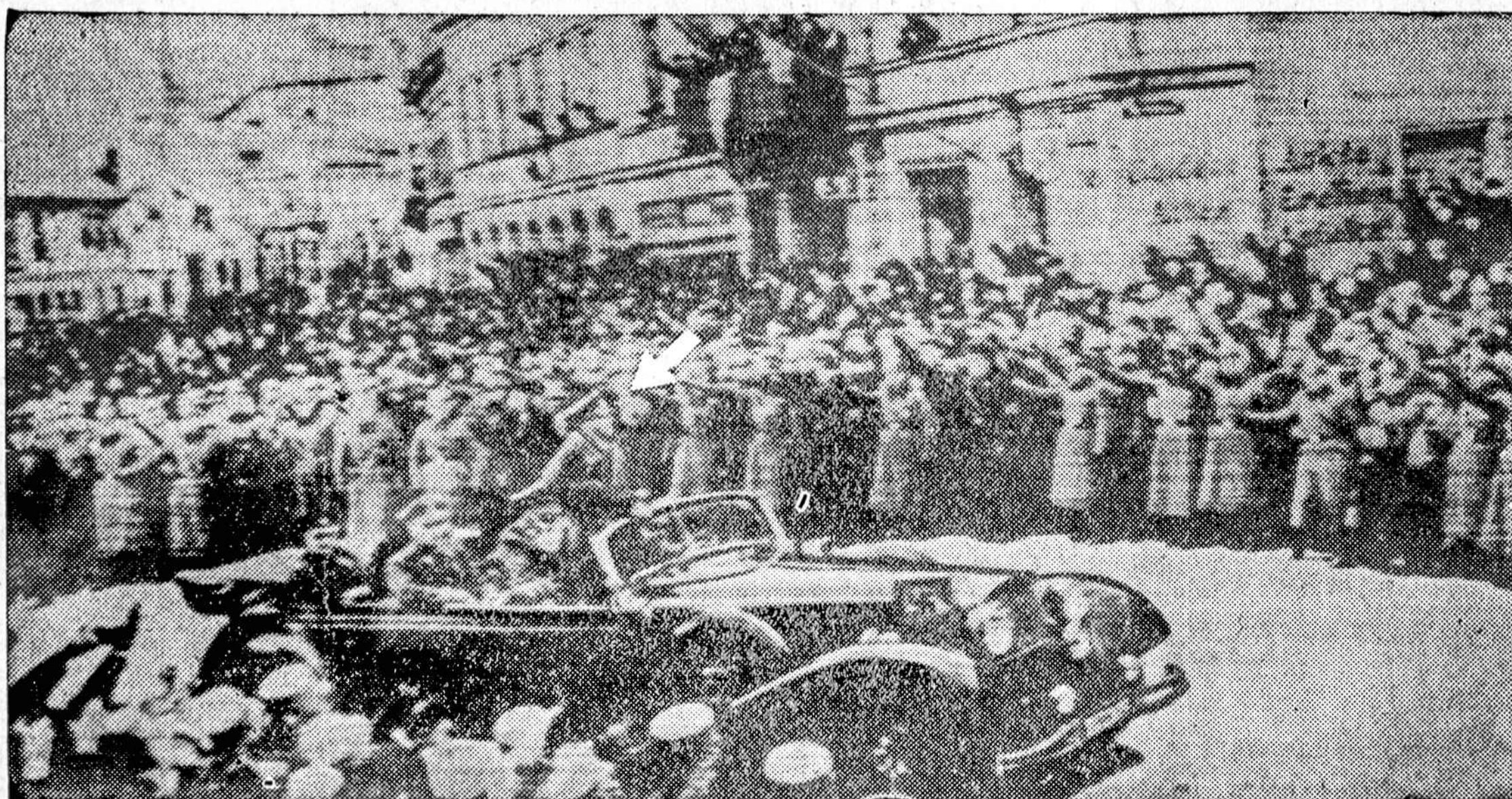
NAUJIENU 25 M. Jubiliejinė Laida

15c CENTŲ

Kas nori gauti Jub. laidos numerį, prašome prisiųsti 15 centų su užsakymu.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago, Illinois

KLAIPEDA. — Hitleris iškilmingai važiuoja automobiliu Klaipėdos miesto gatvėmis.